

Deník produkční aneb Dokumentární film od teorie k praxi

Jana Mlčochová

Bakalářská práce
2019

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta multimediálních komunikací

Ateliér Audiovize

akademický rok: 2018/2019

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Jana Mlčochová**
Osobní číslo: **K15251**
Studijní program: **B8209 Teorie a praxe audiovizuální tvorby**
Studijní obor: **Produkce**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **1. Teoretická část:**
Deník produkční aneb Dokumentární film od teorie k praxi

2. Praktická část:
Audiovizuální dílo nebo tematický soubor audiovizuálních děl,
délka minimálně 10 min., produkce.

Zásady pro vypracování:

1. Teoretická část:

Rozsah práce: minimálně 20 normostran textu bez započítání obsahu, rejstříku a obrazových příloh.

Formální podoba: 1 ks v pevné vazbě s popisem na hřbetu i horní desce spolu s CD-R. Dále 2 ks práce, které mohou být v kroužkové vazbě. Práci je třeba rovněž odeslat do knihovny UTB Zlín v elektronické podobě ve formátu pdf. a do příslušné složky na AAV-NAS.

Pokyny k vypracování: prostudujte a analyzujte dostupné materiály z profesního hlediska a formulujte závěry a získané vědomosti.

2. Praktická část: Výstupní dílo:

a) 2 ks DVD ve formátu DVD-video (PAL) s graficky upraveným bookletem.

b) Grafický návrh bookletu (PDF/AI, CMYK, 300dpi, texty v křivkách), návrh filmového plakátu formát 70 x 100cm (PDF/AI, CMYK, 300dpi, texty v křivkách).

c) Film ve formátu HD v odpovídajícím datovém toku a kontejneru MPEG-4 part10 (MPEG-4 AVC) a kompresí H.264 s nekomprimovanou zvukovou stopou a to ve dvou verzích:

1) česká verze (české znění či titulky vypálené do obrazu), 2) anglická verze (anglické znění či titulky vypálené do obrazu).

d) Film ve formátu HD, barevné rozhraní 4:2:2, hloubka 10 bit, kodek Avid DNxHD 185x a s nekomprimovanou zvukovou stopou a to ve dvou verzích:

1) česká verze (české znění či titulky vypálené do obrazu), 2) anglická verze (anglické znění či titulky vypálené do obrazu).

e) Pokud je film vytvořen s vícekanálovou zvukovou stopou budou výše uvedené formáty opatřeny navíc exporty stereo a vícekanálový.

f) Technický scénář, dialogová listina a synopse (česky i anglicky) jen digitální verze (*.DOC).

g) Vyplněné a předané formuláře pro OSA, NFA.

h) Body b g budou přehledně uloženy v příslušné složce na AAV-NAS. Podmínkou je také odevzdání externího uložení, které bude obsahovat body a - g, dále zdrojové materiály, střihový a zvukový projekt (vše řádně a přehledně označeno).

i) 3ks souborů tištěných prací v kroužkové vazbě, které obsahují: případovou studii o realizaci praktické části ve všech fázích výroby v rozsahu 2 normostrany, včetně distribučního záměru, dále explikaci, technický scénář, rozpočet filmu, štábovou listinu, natáčecí plán, denní dispozice, denní zprávy, seznam uzavřených smluv, vyúčtování filmu, anotaci filmu, ohlasy na film v tisku a další dle dispozic vedoucího práce.

Všechny odevzdávané materiály musí splňovat vnitřní technické normy AAV pro odevzdávání prací a musí být řádně popsány (jméno, název, logo fakulty, formát, rozlišení). Vše je také řádně uloženo na NAS-FMK. Součástí závěrečné práce je vytištěný a podepsaný formulář "Údaje o bakalářské práci studenta".

V samotné složce na AAV-NAS, označené "Podklady pro katalog FMK UTB ve Zlíně" odevzdejte v minimálním počtu 10 kusů obrazovou dokumentaci praktické části závěrečné práce pro využití v publikacích FMK. Formát pro bitmapové podklady: JPEG, barevný prostor RGB, rozlišení 300 dpi, 250mm delší strana. Formáty pro vektory: AI, EPS, PDF. Loga a texty v křivkách. V samostatném textovém souboru uveďte jméno a příjmení, login do portálu UTB, obor (ateliér), typ práce, přesný název práce v češtině i v angličtině, rok obhajoby, osobní e-mail, osobní web, telefon. Přiložte svou osobní fotografii v tiskovém rozlišení.

Rozsah bakalářské práce: viz. Zásady pro vypracování
Rozsah příloh: viz. Zásady pro vypracování
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/umělecké dílo

Seznam odborné literatury:

GAUTHIER, Guy. Dokumentární film, jiná kinematografie. V Praze: Akademie múzických umění, 2004. ISBN 80-7331-023-6.

MOTAL, Jan. Krása ve filmovém dokumentu. Brno: Masarykova univerzita, 2014. ISBN 978-80-210-7586-3.

NICHOLS, Bill. Úvod do dokumentárního filmu. Praha: Akademie múzických umění v Praze, 2010. ISBN 978-80-7331-181-0.

Vedoucí teoretické části: **Mgr. MgA. Jan Gogola**
Ateliér Audiovize

Vedoucí praktické části: **Mgr. Viktor Mayer**
Ateliér Audiovize

Datum zadání bakalářské práce: **3. prosince 2018**

Termín odevzdání bakalářské práce: **6. května 2019**

Ve Zlíně dne 3. prosince 2018

doc. *Mgr. Irena Armútidisová*
děkanka

Mgr. Pavel Bednařík
vedoucí ateliéru

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ / DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské/diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považuji se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji, že:

- jsem na bakalářské/diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.

Ve Zlíně dne: 24. 1. 2019

Jméno a příjmení studenta: JANA MLČOCHOVÁ'

.....
podpis studenta

ABSTRAKT

Tato práce, psaná jako deník produkční, pojednává o dokumentárním filmu. Popisuje ho nejdříve teoreticky, následně pak na konkrétním snímku nazvaném *Technika všedního dne* mapuje průběh jeho vzniku od zadání a námětu až po promítání veřejnosti. Práce je sepsaná s přibližně ročním odstupem času od natáčení.

Klíčová slova:

dokument, deník, produkční, etika, fikce, kulisáci, divadlo

ABSTRACT

This paper, written as a production manager's journal, talks about documentary filmmaking. It starts theoretical, going over different stages of developing a film. After that, it is mapping out an actual project from past - "Technika všedního dne". It is going over the entire process of making the film, from getting the brief to its public premiere. This paper was written about a year after the filming.

Keywords:

documentary, journal, Production manager, ethics, fiction, prop master, theatre

Chtěla bych poděkovat mému vedoucímu bakalářské práce panu Mgr. MgA. Janu Gogolovi za odborné konzultace, inspiraci a nápady, kterými mě motivoval a za trpělivost a čas, který mi věnoval po celou dobu vzniku této práce.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	9
I TEORETICKÁ ČÁST.....	10
1 DOKUMENT	11
1.1 DEFINICE DOKUMENTU.....	11
1.2 PROTAGONISTA V DOKUMENTU NENÍ HEREC	12
1.3 FIKCE JE DOKUMENT	13
1.4 VZTAH FIKCE A NONFIKCE.....	13
1.5 HLAVNÍ MODY PRO DOKUMENTÁRNÍ FILM.....	15
II PRAKTICKÁ ČÁST	16
2 PREPRODUKCE	17
2.1 VOLBA TÉMATU	17
2.2 NÁMĚT	19
2.3 KOMUNIKACE S VEDENÍM DIVADLA	20
2.4 HRA IDIOT	20
2.5 PŘÍPRAVA.....	21
2.5.1 Příprava 1	21
2.5.2 Příprava 2	21
2.6 OBDOBÍ VOLEB.....	22
2.7 OBHLÍDKY	22
2.8 ŠTÁB	23
3 PRODUKCE	25
3.1 1. NATÁČECÍ DEN.....	25
3.2 2. NATÁČECÍ DEN.....	25
3.3 3. NATÁČECÍ DEN.....	26
3.4 4. NATÁČECÍ DEN	26
3.5 5. DEN - DOTÁČKA	26
3.6 CATERING	26
3.7 KOMPLIKACE NA PLACE	27
3.7.1 Porty	27
3.7.2 Produkční v roli režiséra	27
3.8 ETIKA	28
3.9 TECHNIKA	30
4 POSTPRODUKCE.....	31

4.1	ČAS31	
4.2	KONZULTACE STŘIHU	31
4.3	SMLOUVY A LICENCE.....	32
4.3.1	Smlouva s divadlem	32
4.3.2	Smlouva s aktéry	32
4.3.3	Hudba	33
4.3.4	Licence Česká televize AZ-kvíz	33
4.3.5	Licence Česká televize – Volby	34
4.4	NÁZEV.....	34
4.5	HARMONOGRAM VÝROBY	34
4.6	ROZPOČET	35
4.7	PROMÍTÁNÍ <i>TECHNIKY VŠEDNÍHO DNE</i>	36
4.7.1	Promítání klauzurních prací na ateliéru	36
4.7.2	Festival Pod Nebesy v Lipníku pod Bečvou	37
4.7.3	Svitavská klapka festival neprofesionálního filmu ve Svitavách.....	37
4.7.4	20 let Audiovize na Letní filmové škole v Uherském Hradišti.....	37
4.7.5	Paralelní kino: Zlínské filmy, kino Ponrepo	38
4.7.6	Filmový Tesák ve Vizovicích	38
4.7.7	iShorts, Kraťasy ze Zlína PRAHA, kino BIO OKO	38
4.7.8	Promítání v Městském divadle Zlín	39
4.7.9	Visegrad film forum v Bratislavě.....	40
4.7.10	Rec fest ve Zlíně.....	40
4.8	BUDOUCNOST.....	40
4.9	ČASTO KLADENÁ OTÁZKA	40
	ZÁVĚR	41
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	42
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	43
	SEZNAM OBRÁZKŮ	44
	SEZNAM TABULEK.....	45
	SEZNAM PŘÍLOH.....	46

ÚVOD

V současné době vzniká na Univerzitě Tomáše Bati, Fakultě multimediálních komunikací, Ateliéru Audiovizuální tvorba více dokumentů. Mnoho z nich je dle pedagogů a počtu promítání úspěšných, a to nejen ve Zlíně. Jeden takový jsme natočili ve školním roce 2017/2018. Jeho název je *Technika všedního dne* a pojednává o technicko-uměleckých pracovnících čili kulisácích Městského divadla ve Zlíně. Celý jeho vznik je spojen se spoustou zážitků, zajímavých momentů, postřehů, ale také komplikací a nepříjemných situací. O tyto skutečnosti jsem se chtěla podělit, a proto vznikla tato práce. Jejím cílem je vytvořit soubor ucelených informací, které mohou posloužit jako inspirace ostatním tvůrcům pro jejich budoucí tvorbu, přiblížit to, jak vzniká dokument tvořený studenty, kteří mají minimální předchozí zkušenosti s tímto žánrem.

V teoretické části se zabývám definicí dokumentu a částečně jeho srovnáním s fikcí, kde pracuji s knihou od Billa Nicholse, *Úvod do dokumentárního filmu* a jeho mody. Mají tyto rozdílné formy něco společného? Je možné přesně určit hranici mezi nimi? Jak se pracuje s protagonisty? Na tyto otázky a spoustu dalších se pokusím odpovědět.

V praktické části se snažím představit a přiblížit průběh tvorby *Techniky* od počátku spolupráce s režisérem, kdy jsme hledali námět pro dokument, přes jednotlivé části přípravy, komunikaci s divadlem, určování si podmínek, dále samotné natáčení, kdy vznikaly různé situace, které byly třeba řešit, a také postprodukční práce. Zmiňuji se také o etice, o tom, co jsme byli schopni v dokumentu ukázat. Na závěr práce uvádím dosud uspořádané akce, na kterých se *Technika* promítala. Spoustu z nich zorganizovala naše škola nebo je s nimi úzce propojená. Většiny projekcí jsme se se štábem zúčastnili, proto přikládám i krátké zhodnocení a v neposlední řadě i reakce diváků, které byly ne vždy pozitivní.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 DOKUMENT

1.1 Definice dokumentu

Dokument není snadné definovat. Bill Nichols píše, že se jedná o „*filmovou formu, která nám vypráví o skutečných situacích a událostech. Týká se konkrétních lidí (sociálních herců), kteří nám představují sami sebe v příbězích vyjadřujících věrohodný názor či perspektivu na zobrazované životy, situace a události. Příběhy jsou formovány názorem či pohledem na žitý svět přímo prostřednictvím jasného stanoviska filmaře, jenž se místo vytváření fikční alegorie raději drží známých faktů.*“¹

Podle Johna Griersona (30. léta 20. století): dokumentární film představuje „*tvůrčí zpracování skutečnosti.*“² Je na autorovi, jak tuto skutečnost zpracuje. Konkrétně v našem dokumentu autor věděl, že chce široké veřejnosti ukázat jaký je opravdový život kulisáků. Nechtěl nic přibarvovat či dramatizovat. To přesně vystihuje další definice, které se náš dokument velice věrně přiblížil.

„*Dokumenty vyprávějí o skutečných lidech, kteří nehrají ani nepředstavují role. Místo toho hrají či představují sami sebe.*“³, což je zase jinak náročné, než zahrát předem určenou roli. Jsou případy, kdy v dokumentárním filmu herec hraje sám sebe (např. snímek *Jane*, 1962, ve kterém je představitelkou samotná Jane Fondová).⁴ Podíváme-li se na to z druhé strany, kulisáci jsou takoví „herci za oponou“, a vlastně každý je svým způsobem

¹ NICHOLS, Bill. *Úvod do dokumentárního filmu*. 1. Praha: Akademie múzických umění v Praze, 2010. str. 158. ISBN 978-807-3311-810

² Tamtéž, str. 26

³ Tamtéž, str. 28.

⁴ GAUTHIER, Guy. *Dokumentární film, jiná kinematografie*. V Praze: Akademie múzických umění, 2004. str. 12 ISBN 8073310236.

herec. Jak se píše v knize Billa Nicholse, „*Jakmile se člověk ocitne před kamerou a vstoupí do interakce s filmovým tvůrcem, sebeprezentace se plně rozvine.*“⁵

1.2 Protagonista v dokumentu není herec

Rozdílů mezi dokumentem a hraným filmem nalezneme nespočet. Jedním z hlavních bych označila protagonistu. Ve filmu herec nehraje sebe, nýbrž představuje určitou postavu. Je zprostředkovatelem režisérovy vize. Ve většině případů hraje to, co mu řekne, případně svoji roli může konzultovat a „přidat“ si něco svého. U dokumentu je to přesně naopak. Režisér se snaží vžít do situace protagonisty, vytvořit mu co nejvíce přirozené prostředí, nebo naopak ho uvádět do různých situací, ale výsledek není možné předvídat a scénu opakovat. Dle mého názoru, kulisáci, o kterých jsme dokument tvořili, opravdu takoví jsou a nijak se nepřetvařovali, pouze „hráli svoje role“, jak podotknul Gabriel Zajtko, režisér dokumentu. Kulisáky jsme v ničem vědomě neovlivňovali, ani jsme je nearanžovali do pro ně nepřirozených situací. Například ve scéně s Karlem, kdy začne mluvit o kostře, což byl čistě jeho nápad a my ho v tom jen nechali a decentně podpořili, tím, že jsme na jeho žádost sehnali kostru z jejich rekvizitárny a on dále pokračoval ve svých myšlenkách. Nazvala bych to povedenou hereckou improvizací. Před kamerou se chovali zcela přirozeně a otevřeně. Pozná se to i podle toho, že si pustili štáb k sobě i v momentech konfliktu (např. hádka kulisáků), osobního až intimního sdílení (kdy Vít Stacke vzpomíná na úmrtí své manželky) a také v situacích, které nevyznívají pro aktéry jednoznačně pozitivně. Čili kulisáci (si) hrají, ale otevřeně, přiznaně. Hrají svoje životní role tak, že se otevírají, a tím jsou autentičtí a přesvědčiví.

Pokud se nejedná o inscenovaný dokument, nebo o rekonstrukci, ale to je zase něco jiného. U hraného filmu je opakování scén pravidlem, jednak proto, že se ne vždy na poprvé daný záběr podaří, ale také proto, že se daná scéna točí hned z několika záběrů.

⁵ NICHOLS, Bill. *Úvod do dokumentárního filmu*. 1. Praha: Akademie múzických umění v Praze, 2010. str. 29. ISBN 978-807-3311-810

1.3 Fikce je dokument

Položme si otázku, kdy je dokument dokumentem a kdy se jedná o fikci? Dokument má vypadat věrohodně a ne vždy se musí jednat o pravdu.⁶ Dokument je z určité míry fikce a fikce naopak dokumentem. Podíváme-li se na hraný film, můžeme o něm říct, že se jedná o jakýsi dokument. Už jen v tom, že nás jako diváky zasahuje k pláči či smíchu čili i fikce je nějak dokumentární. „*Jak pronesl letos zesnulý Klasik francouzské nové vlny Alain Resnais „Taková už je povaha kinematografie, že je vždy dokumentární.““*⁷

Každý autor by natočil jiný hraný film i podle přesně daného scénáře. Každý by si vybral jiné lokace, herce, štáb a podobně. Každý má jisté zkušenosti, na základě kterých by se rozhodoval. Stejně tak neexistuje objektivní dokument. Vždy se na něm podepíše samotný autor. Ani my sami o sobě bychom nedokázali natočit objektivní práci. Vykreslovali bychom se v ní, jak se aktuálně cítíme, jací bychom si přáli být, ale už ne, jací opravdu jsme.

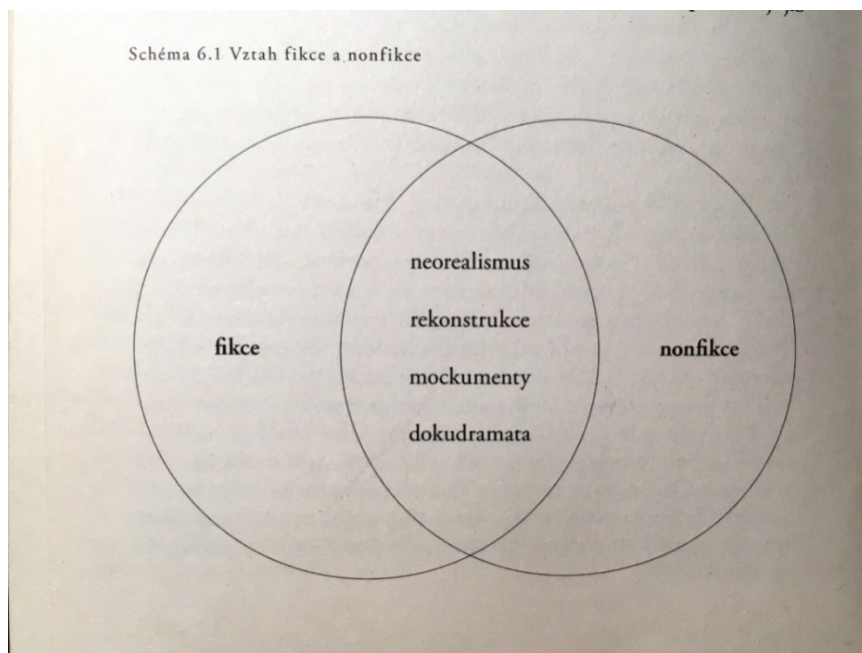
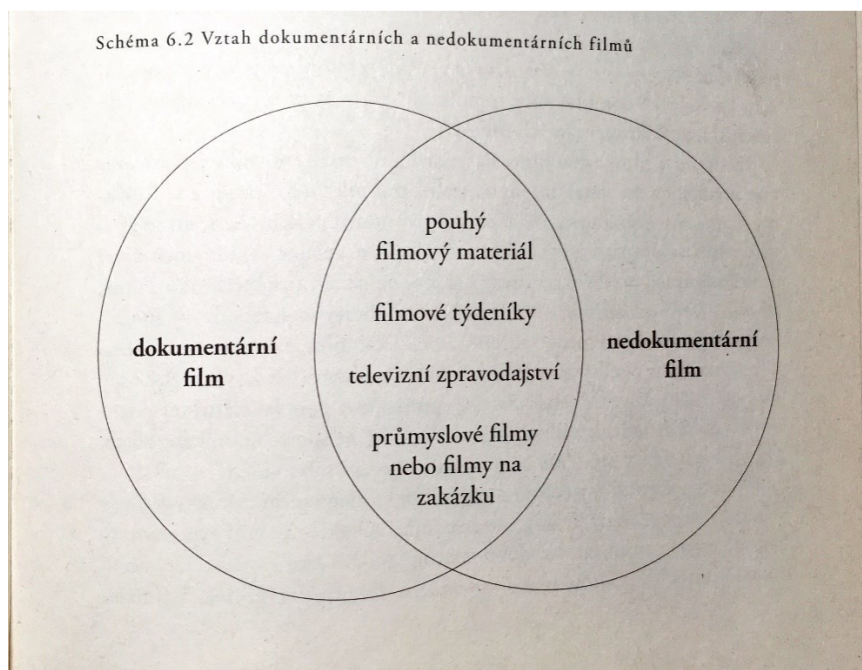
1.4 Vztah fikce a nonfikce

Filmy můžeme v základu rozdělit na dvě skupiny, a to fikční (hraný) a nonfikční, což lze znázornit dvěma překrývajícími se kruhy (obr. 1). Levý kruh je čistě hraný film. Herci hrají své role, postavy žijí cizí životy přitom, co je natáčí kamera. Pravý kruh je naopak nonfikce, kterou obsahuje většina dokumentárních filmů. Ty můžeme rozpoznat díky několika indiciím. Zvuk a obraz se odehrává v existujícím světě, ve filmu hraje sociální herec, který většinou hraje sám sebe, nebo může vytvářet nejednoduché vztahy, které vyplívají z interakce filmaře se sociálními herci, tedy „neherci“. Následný střet těchto kruhů obsahuje obě formy, které nelze s jistotou zařadit do jednoho či druhého kruhu.⁸

⁶ NICHOLS, Bill. *Úvod do dokumentárního filmu*. 1. Praha: Akademie múzických umění v Praze, 2010. str. 30. ISBN 978-807-3311-810,

⁷ Tisková zpráva: 18. Mezinárodní festival dokumentárních filmů Ji.hlava. In: *Pressweb.cz* [online]. 16. 9. 2014 [cit. 2019-01-23]. Dostupné z: https://www.pressweb.cz/sites/default/files/tz_mfdf_ji.hlava_2014.pdf?fbclid=IwAR3txhw2stnBLUWMzP2gnyswvriWRLUbaAk5RpJDA-bTFSC7vd-H_-d5pJ058

⁸ NICHOLS, Bill. *Úvod do dokumentárního filmu*. 1. Praha: Akademie múzických umění v Praze, 2010. str. 160. ISBN 978-807-3311-810.

Obrázek č. 1, Vztah fikce a nonfikce⁹Obrázek č. 2, Vztah dokumentárních a nedokumentárních filmů¹⁰

⁹ NICHOLS, Bill. *Úvod do dokumentárního filmu*. 1. Praha: Akademie múzických umění v Praze, 2010. str. 160. ISBN 978-807-3311-810.

¹⁰ Tamtéž, str. 161

1.5 Hlavní mody pro dokumentární film

Tak jako ve hraném filmu rozlišujeme žánry, dělí se i dokument na tzv. mody neboli způsoby natáčení.

<i>„Výkladový</i>	<i>promlouvá k divákovi přímo prostřednictvím komentáře</i>
<i>Poetický</i>	<i>klade důraz na obrazový a zvukový rytmus, strukturu i celkovou formu filmu</i>
<i>Observační</i>	<i>dívá se na sociální herce, jak se zabývají svým životem, jako by kamera nebyla přítomna</i>
<i>Reflexivní</i>	<i>upozorňuje na konvence dokumentární tvorby i metodologické postupy jako například práce v terénu, nebo rozhovoru</i>
<i>Participační</i>	<i>filmař a sociální herci na sebe vzájemně reagují, tvůrce se účastní toho, co se děje před kamerou: hlavním příkladem jsou rozhovory</i>
<i>Performativní</i>	<i>zdůrazňuje výrazový aspekt tvůrceva zaujetí námětem filmu, přímé oslovení publika“¹¹</i>

Tabulka č.1, Hlavní dokumentární mody podle Nicholse

V našem případě jsme při tvorbě využili hned několik modů. Například observační, kdy jsme pozorovali kulisáky při jejich práci v divadle a nijak nezasahovali, participační, kdy jsme s nimi jednotlivě, nebo hromadně vedli rozhovory.

¹¹ NICHOLS, Bill. *Úvod do dokumentárního filmu*. 1. Praha: Akademie múzických umění v Praze, 2010. str. 164. ISBN 978-807-3311-810.

PRAKTICKÁ ČÁST

2 PREPRODUKCE

2.1 Volba tématu

Počátky našeho dokumentu *Technika všedního dne* vedou na začátek zimního semestru roku 2017. S režisérem, Gabrielem Zajtkem, jsme se seznámili na školní půdě a tento snímek je právě naším prvním společným dílem. Já hledala režiséra, on produkční. Já potřebovala natočit svůj bakalářský film, on klauzuru,¹² kde měli na výběr vytvořit hraný film natáčený formou více kamerového snímání v prostorách školního ateliéru, nebo film dokumentární. Gabriel přišel do Zlína jako čerstvý absolvent magisterského studia v Trnavě, obor masmediální studia. Zvolil si dokument, neboť jak později uvedl, bral ho jako součást seznámení se s městem. Lákalo ho poznání nových lidí v novém městě. Já ho v této myšlence podporovala, jelikož točit ve stejném místě, kde člověk žije/studuje, je žádoucí i z praktického hlediska. Ušetřili jsme tak spoustu peněz nejen za dopravu, ale také ubytování a měli jsme prakticky neomezený přístup mezi protagonisty.

Mě dokument lákal, ač jsem s ním v praxi nikdy neměla zkušenost. Jelikož jsme nechtěli točit prvoplánově, přemýšleli jsme, že zkusíme oslovit místní obyvatele. Jednoduchým a nejvíce masovým způsobem se nám zdálo využití Facebooku. Vložili jsme proto inzerát na stránku „Kreativní Zlín“, kde jsme vyzvali veřejnost, aby se s námi podělila o možné náměty z okolí Zlína, na které bychom mohli natočit práci.

Ozval se nám všehovšudy jeden člověk. Byl to Jakub Stacke, jednu dobu kulisák ve Zlínském divadle, syn kulisáka Víta Stackeho. Oba se v dokumentu objevují, otec Jakuba však ve větší míře. Navrhnul nám, abychom točili o tamních kulisácích, přesněji řečeno technicko-uměleckých pracovnících, kterým však nikdo neřekne jinak, než kulisáci. Nabídnul nám schůzku, informace a seznámení se s nimi. Dlouho jsme neváhali, jelikož se

¹² Klauzurní cvičení realizuje štáb v plném složení. Tato cvičení se týkají 2. a 4. ročníku. Příprava i výroba díla podléhá schématu řízené výroby. Dílo je po jeho dokončení veřejně promítáno a ihned hodnoceno komisí složenou z pedagogů. Poté následuje diskuze, kde mají tvůrci možnost obhájit svůj záměr.

KOUTNÁ, Jarmila. *Výroba audiovizuálních děl: ateliér Audiovizuální tvorba*. 4. verze. Zlín, 2017, str. 1

nám, hlavně pak režisérovi Gabrielovi, toto téma dosti zamlouvalo. To se psal začátek listopadu 2017.

Obrázek č. 3, Inzerát na Facebooku na námět dokumentu

Formu textu jsme zvolili naprosto jednoduchou, spíše formální. Chtěli jsme obyčejný, jednoduchý námět, tudíž jsme neměli potřebu pracovat s grafikou, rádo by kreativními slovními spojeními a podobně.

Obrázek č. 4, Odpověď na inzerát na námět z Facebooku

V podobném stylu jsme obdrželi odpověď. Měli jsme vyhlídnuté další stránky zabývající se kulturním děním ve Zlíně, ale v daný den jsme uveřejnili inzerát pouze na této stránce, a když se nám dostalo odpovědi, která nás nadchla, nepotřebovali jsme pátrat dál.

Gabriel měl v dětství herecké zkušenost v malém divadle na rodném Slovensku, kde byl zároveň kulisákem. Jak sám říkal, spojení herectví na způsob „udělej si sám“ ho zprvu obtěžoval, poté ho to začalo bavit. Nyní, v dospělosti, si přál pochopit tuto odvrácenou stranu divadla.

S Jakubem Stackem jsme okamžitě navázali kontakt. Domluvili jsme si schůzku a začali s přípravami. Nejdříve jsme si o kulisácích jen povídali. Popisoval nám jednotlivé charaktery mužů a Gabriel si tvořil obrázek o tom, jak by mohl dokument vypadat.

2.2 Námět

V prvotní fázi Gabriela nejvíce inspirovaly schůzky s Jakubem Stackem, který velmi podrobně popisoval představitele kulisácké složky. Vyprávěl nejen o práci, ale i o jejich soukromých životech a my si mohli vytvořit představu o jejich životním postoji. Původně jsme si mysleli, že to budou daleko více uzavření lidé. Je pravda, že nevíme, jak by se k nám chovali, kdyby nebyli obeznámeni od Jakuba. Tak jako my vedli rozhovor s ním, i on se bavil s kulisáky o nás. Toto bylo velmi přínosné pro naši pozdější komunikaci a jejich otevřenost.

Nejdříve se mělo jednat o porovnávání herecké a kulisácké složky. Takto vznikl i jeho prvotní název „Opona“, který si udržel své místo až do období ve střížně. Opona, jakožto jakýsi „rozdělovač“ herců a kulisáků. Část diváky „viděná“ a ta druhá, často opomíjená, „o které diváci nic neví, protože divadlo prezentuje hlavně herce. Jsou schovaní a přitom nepostradatelní.“¹³ Chtěli jsme vyzdvihnout jejich důležitost v divadle.

¹³ JURČOVÁ, Veronika. Film o zlínských kulisácích boduje na festivalech. *InZlin: zlínský life stylový & kulturní magazín*. Napajedla, 2019, (1/2019), 18.

2.3 Komunikace s vedením divadla

Když už jsme byli domluveni s Jakubem, nastala druhá část a to jednání s vedením divadla, jelikož jsme chtěli natáčet přímo v prostorách divadla, při jejich práci. První schůzka s panem ředitelem divadla, Petrem Michálkem, proběhla společně s Jakubem Stackem dne 1. 12. 2017, který nám setkání domluvil. Pan ředitel byl dokumentu velice nakloněn. Řekl nám, že rád pracuje s mladými lidmi a potěšilo ho, že by mělo vzniknout něco o jejich divadle. Nekladl si víceméně žádné podmínky, v ničem nás neomezoval. Jeho jediné přání bylo, abychom kulisáky nezdržovali víc, než by bylo nutné, aby stihli svoji práci a dále chtěl mít k dispozici výsledný dokument. Kvůli tomuto jsme s divadlem sepsali „Smlouvu o výpůjčce prostor“. Obsah smlouvy popisují v kapitole 4.3 Smlouvy a licence.

S panem ředitelem jsem řešila všechno, co se týkalo natáčení, vždy jsem mu nahlásila, kdy máme v plánu do divadla dorazit. Sdětila jsem mu náš natáčecí plán a o veškerých změnách věděl.

2.4 Hra Idiot

Celý dokument jsme chtěli spojit s konkrétní divadelní hrou, která bude v době natáčení v divadle hraná a bude určitým způsobem diváka provázet a zakomponovat tak do „čistého dokumentu“ trochu poetického způsobu natáčení. Z několika možností si Gabriel vybral hru Idiot. „*Tuto hru jsme zvolili proto, že Dostojevský vykresluje Miškina jako velmi otevřeného až naivního člověka, tím na něho vrhá společnost stín, protože se cítí být sama o sobě horší, než je on. Paradoxně slovo idiot nemá hanlivý význam, a proto tento název a tuto hru jsem chtěl porovnat s velmi autentickým a čistým světem kulisáků.*“¹⁴

Práva jsme začali řešit až posléze. Nechtěli jsme se nechat ovlivňovat, neřešili jsme, která z her bude jednodušší na povolení.

Po odsouhlasení hry a konzultaci s panem ředitelem Michálkem, který nebyl proti, jsem nejdříve kontaktovala pana režiséra Alexandra Minajeva, poté dramaturgyni Kateřinu

¹⁴ Gabriel Zajtko - ústní sdělení (student UTB, nám. T. G. Masaryka 5555, 760 01 Zlín) dne 21. ledna 2019

Menclerovou a skladatele Zdeňka Krále. Od všech jsem povolení k natáčení hry dostala, následně pak i práva k užití hudby v dokumentu od pana Krále.

Pro natáčení pasáže s herci jsme si vybrali představitele hlavní role ve hře, a to Marka Příkazského. I když jsme vše podle plánu natočili, nakonec jsme tyto pasáže nepoužili. S hercem jsme pracovali v první verzi střihu, poté jsme zjistili, že máme tolik materiálu, že bychom se s ním nevešli do 25 minut, druhým, hlavním důvodem byl fakt, že kulisáci převyšují herce svým lidským výkonem. Zřejmě to bylo v již zmíněné otevřenosti. Také by se rozpadla struktura uzavřená perspektivou života práce kulisáků.

2.5 Příprava

Přípravné práce začínají oficiálně měsíc před samotnou realizací. Toto období je pak rozděleno do dvou etap.

2.5.1 Příprava 1

Příprava 1 trvá první dva týdny, do kterých studenti vcházejí se sestaveným hlavním štábem a připraveným literárním scénářem. Po tuto dobu pak produkční doplňuje zbytek štábu, připravuje aproximativní rozpočet, návrh herců, lokací, časový harmonogram. Na konci této fáze probíhá explikační porada, kdy vedoucí ateliéru musí projekt schválit.

2.5.2 Příprava 2

Následuje fáze, ve které produkční odevzdává finální verzi rozpočtu, finální návrhy smluv, konečnou verzi natáčecího plánu a harmonogramu výroby. Dále je třeba mít odevzdaný a schválený technický scénář pedagogem režie a v neposlední řadě konečné

herecké obsazení a lokace. Toto období se zakončuje realizační poradou, kdy studenti prezentují svůj projekt před výrobní komisí.¹⁵ Schválený projekt může jít do výroby.¹⁶

2.6 Období voleb

Natáčení hlavní části dokumentu probíhalo ve dnech 26. a 27. ledna 2018. Přesně v tyto dny se konaly volby prezidenta České republiky. Byla to velká shoda náhod, které jsme využili. Primárně jsme totiž potřebovali točit ve dnech, kdy se budou stavět kulisy ke hře *Idiot*, a to právě vycházelo na tyto dva dny. Režisér se rozhodl, že do práce volby zahrne hlavně kvůli časovému zařazení, aby se divákům lépe orientovalo v čase, ale je pravda, že můžeme ve snímku zahlédnout pirátskou vlajku, která tam není daná náhodou.

2.7 Obhlídky

Na začátku ledna jsme spolu s Jakubem Stackem, Gabrielem a kameramanem Samuelem dorazili na obhlídky prostor divadla. Potřebovali jsme si vytvořit představu, jak to v takovém zákulisí vlastně vypadá a probíhá. Kulisák Petr Škrabal, vedoucí jedné ze dvou skupin kulisáků.¹⁷ v divadle, nás provedl celým divadlem, včetně jeviště a prostor před ním.

¹⁵ Výrobní komise je složena z pedagogů ateliéru Audiovizuální tvorba a vedoucího výroby. Jejím primárním účelem je kontrola jednotlivých fází výroby všech cvičení (netýká se mezioborových cvičení 1. ročníku), která jsou pod ateliérem Audiovizuální tvorba realizována, zejména pak cvičení vznikajících v modelu řízené výroby. Výrobní komise si může dle stavu projektu nechávat předkládat stříhové verze již natočených filmů, posuzuje požadavky na další postprodukcí a má právo přímo zasahovat do procesu výroby zadaných cvičení. Všechny nestandardní postupy a změny v průběhu všech fází výroby, které se liší od předepsaných postupů realizace stanovených výrobní knihou, musí být předem schváleny výrobní komisí. Výrobní komise se schází v pravidelných týdenních intervalech a dohlíží na průběh realizovaných cvičení. V případě neodkladných záležitostí spjatých s výrobou školních audiovizuálních děl se student obrací přímo na vedoucího výroby.

KOUTNÁ, Jarmila. *Výroba audiovizuálních děl: ateliér Audiovizuální tvorba*. 4. verze. Zlín, 2017.

¹⁶ Výrobní kniha je vnitřní normou ateliéru Audiovizuální tvorba (AAV) Fakulty multimediálních komunikací Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která obsahuje specifikace cvičení a postup řízené výroby. Postupy zde popsány jsou závazné a je nutno se jimi řídit.

KOUTNÁ, Jarmila. *Výroba audiovizuálních děl: ateliér Audiovizuální tvorba*. 4. verze. Zlín, 2017.

¹⁷ Kulisáci zlínského divadla jsou rozděleni na dva týmy. Každý tým vede hlavní kulisák. Týmy mají rozdělené divadelní hry, které vždy staví daná skupina. Práci mají rozdělenou tak, aby to v průměru vycházelo na půl.

Tento druh přípravy je velmi důležitý nejen u hraného filmu, kdy režisér a kameraman jezdí na již předem vytipovaná místa a snaží se najít to, které nejvíce vyhovuje jejich představám. U dokumentu se hledají nejen vhodná místa pro kameru a vizi režiséra, ale převážně to, aby s aktérem bylo nějaké osobní spojení. Mělo by se jednat o prostředí jemu známé, ve kterém se pohybuje nejvíce a něco pro něj znamená.

S aktéry filmu jsme se poprvé setkali na obhlídce v jejich divadelní odpočívárně.

Obrázek č. 5, Screenshot – Kulisáci v odpočívárně jevištních techniků

2.8 Štáb

Jak u hraného filmu, tak i dokumentu záleží v první řadě na obtížnosti snímku. Při náročnějších rekonstrukcích či inscenačních postupech je zapotřebí větší štáb. V našem případě jsme však upřednostnili štáb s malým počtem lidí. Věděli jsme, že chceme jednoho kameramana a jednoho zvukaře. Ke kameramanovi, který natáčel „hlavní dění“ na dokumentární kameru, jsme na hlavní dva natáčecí dny přizvali asistenta, který snímal co se dělo okolo na place. Snažil se zachytit zajímavé a nečekané momenty. V neposlední řadě jsme se účastnili režisér a já. Tento počet byl ve finále naprosto dostačující. U některých dokumentů si vystačí režisér sám.

Štáb jsme sestavovali pociťově a také dle možností. Kameraman byl jediný ve stejném ročníku jako Gabriel a stejně jako on přišel ze Slovenska, tudíž si byli blízcí. Na pozici jeho asistenta jsme oslovili studenta z nižšího ročníku, který je náš kamarád a zároveň

jsme věděli, že je za kamerou šikovný a s kulisákama si bude rozumět. Nechtěli jsme mít ve štábu někoho, kdo by mohl působit pro kulisáky špatným dojmem. Někteří filmaři mohou vzbuzovat pocit nadřazenosti, nebo něco v tom smyslu, i když to nemusí být v reálu pravda. Největší problém byl sehnat zvukaře. Oslovila jsem nejdříve pár lidí, se kterými jsem již na nějakých projektech pracovala, když jsem neuspěla z důvodu jejich časové vytíženosti, obrátila jsem se na ostatní. Na našeho tehdejšího zvukaře jsem dostala tip od studenta ze školy. Celková spolupráce probíhala naprosto v pořádku. Milníkem se stala chvíle, kdy došlo k jeho neplánovanému ukončení studia. Začal pracovat, přerušil kontakt s lidmi ze Zlína a přitom my ho ještě potřebovali. O tomto se ještě zmiňuji dále v práci.

Poslední složkou štábu byl střihač. Také spolužák režiséra a kameramana, který na škole ovšem studuje od prvního ročníku.

Vzájemně jsme si všichni sedli, před natáčením jsme se několikrát sešli, režisér řekl svoji vizi a s tou ostatní pracovali co se techniky a snímání obrazu i zvuku týká a v neposlední řadě co se zařizování celého natáčení týká.

3 PRODUKCE

3.1 1. natáčecí den

Pátek 26. 1. 2018, nástup štábu 9:00

Hlavní natáčení probíhalo ve dvou dnech. První den, v pátek, technici začali se stavbou kulis ke hře Idiot. Přišli do práce jako každý den, dali si kávu, nějakou snídani, cigaretu a pustili se do práce. My si mezi tím nachystali techniku a pomalu je začali snímat. Několik scén se řešily volby prezidenta, které se toho dne konaly. Odpoledne měli vše hotové. Večer dokonce v samotném představení hráli, jelikož jak jsme se dozvěděli, jejich práce zahrnuje i občasné vystoupení formou komparzu a menších rolí.

3.2 2. natáčecí den

Sobota 27. 1. 2018, nástup štábu 12:30

Druhý den jsme zahájili natáčení až v odpoledních hodinách, v čase, kdy dorazili kulisáci na svoji směnu. Dotáčeli jsme ilustrační záběry z divadla, sledovali kulisáky při práci, ale také výsledky voleb. Ve večerních hodinách pak dotáčení inscenace a pohyb okolo ní. Po představení kulisáci ještě bourali scénu, aby ráno mohla nastoupit druhá skupina a začít stavět jinou hru.

Obrázek č. 6, Fotografie z natáčení

3.3 3. natáčecí den

Neděle 11. 2. 2018, nástup štábu 5:30

Třetí natáčecí den se měl nést v duchu natáčení ilustračních záběrů v ranních hodinách - východu slunce v prostorách malírny. Z naprosto lidského důvodu, a to zaspání kameramana, jsme nemohli plánovanou scénu natočit. Využili jsme proto čas a hledali další zákoutí, která bychom mohli zachytit. Namísto východu jsme natočili západ plný teplých barev, který se do romanticky působících interiérů divadla daleko víc hodil.

Mělo to však i praktický důvod. Následující dny měly být zatažené, tudíž bychom nedosáhli kýženého výsledku. Nemohli jsme déle čekat z důvodu nutného stříhu.

3.4 4. natáčecí den

Pondělí 12. 2. 2018, nástup štábu v 11:00

Poslední plánovaný natáčecí den se nesl v duchu kuliséka Petra Škrabala a herce Marka Příkazského. Točily se scény opět v prostorách divadla, dále pak v jejich bytech, které sídlí v divadle. U tohoto natáčení jsem se zúčastnila jen druhé poloviny dne, jelikož jsem musela absolvovat opravný termín zkoušky. Tyto scény se v našem dokumentu neobjevují.

3.5 5. den - dotáčka

Úterý 27. 3. 2018, nástup štábu v 18:00

Více než měsíc po natáčení jsme se po konzultaci rozhodli dotočit nějaké záběry na diváky v hledišti. Shodou náhod se hrála opět hra *Idiot*, takže jsme prožívali malou nostalgii.

Natáčení se účastnil pouze režisér s kameramanem a já, která jsem zařizovala přístup do divadla a možnost natáčet z VIP balkonu. Snímání diváků jsme ošetřili rozvěšením upozornění v prostorách hlediště a vstupu do něj, kde jsme uvedli, že budou snímání diváci v hledišti a pokud by s tím měl někdo problém, ať se obrátí na mě, nebo zaměstnance divadla. Naštěstí nás nikdo nekontaktoval.

3.6 Catering

Jídlo je důležitou součástí lidského života. Ovlivňuje mimo jiné i jeho psychiku. Proto z mojí zkušenosti se vždy snažím na natáčení vytvořit pohodu formou jídla. To nebylo výjimkou ani u *Techniky*. Rozhodla jsem se pro malé svačiny formou namazaného pečiva

s pomazánkou a k tomu nakrájená zelenina. Nadšení kluků bylo obrovské. Obyčejná mrkev a jablka nakrájená na kousky připomínala svačinu ze školních let. Měla jsem nakoupené i oplatky a kávu připravovanou ve french pressu. I to ve velké míře pomohlo dobré pohodě při natáčení. Tehdy jsem jen pozorovala a ocitla se v jakém si observačním modu.

3.7 Komplikace na place

3.7.1 Porty

První problém nastal hned první natáčení den, kdy si pan Vít Stacke nechtěl nechat nasadit port. Před samotným natáčením jsme se o tom nebavili, kulisáci jen věděli, že přijdeme s kamerami a budeme je snímat. Bylo to z důvodu, aby nečekali nic velkolepého a nebyli z toho zbytečně „rozhození“.

Pan Stacke je introvert, proto z toho měl obavy. Povídal, že mu to bude zavazet při práci, ale prý si ho dá možná až později, kdy nebude pracovat.

V našem zájmu bylo nikoho do ničeho nenutit, takže zvukař po debatě s režisérem usoudili, že nemá cenu pana Stackeho přesvědčovat, a port se připne jen zbylým aktérům. Ovšem divadlo a lidé v něm je jako příroda, která je propojena¹⁸, tudíž když pan Stacke viděl, že i ostatní mají porty, tak na rozhovor s Gabrielem svolil a nechal si ho nasadit.

3.7.2 Produkční v roli režiséra

Někdy bylo žádoucí, abych pomohla Gabrielovi v jeho roli a ujala se rozhovoru s některým z aktérů ve chvíli, kdy on sám byl zaneprázdňený výpovědí někoho jiného. Sama jsem byla součástí participačního způsobu natáčení, kdy jsem se aktivně zapojila do snímání. Například Gabriel se nacházel s Vítou Stackem pod jevištěm a v ten jistý moment měl čas i Petr Škrabal, tak jsem přizvala druhého kameramana, aby rozhovor zachytil a já se ptala na

¹⁸ MOTAL, Jan. *Krása ve filmovém dokumentu*. 1. Brno: Masarykova univerzita, 2014. str. 60. ISBN 978-802-1075-863.

otázky, které mě v tu chvíli napadly. Za tyto situace jsem ráda, jelikož jsem si mohla vyzkoušet polohu, ve které se běžně nevyskytují.

3.8 Etika

Etika v dokumentu má mnoho úhlů, ze kterých ji můžeme vnímat. Jednou možností je pohled diváka neboli subjektu. Každý teoretik ji posuzuje a rozděluje jinak.

Například Calvin Pryluck, který se zabýval etikou ve filmu, rozebíral následující etické otázky a témata.

- „odhalení (kolik je prozrazeno),
- využití moci (využití rozdílů v moci mezi dokumentaristou a subjektem),
- informovaný souhlas (také v případě nekompetentních subjektů),
- následky účasti v dokumentárním filmu a kontrola nad osobností a image,
- role kulturních rozdílů,
- právní ohledy vytváření dokumentárního filmu a využití lidí k tomuto účelu,
- pravdivá prohlášení,
- soukromí,
- reprezentace,
- právo veřejnosti vědět (právo na informace),
- statut dětí a dalších osob závislých na opatrovatelích,
- práva dokumentaristů,
- zodpovědnost dokumentaristů vůči divákům“¹⁹

Podobnými otázkami se zabývá i Garnet Butchar, nebo Michael Renov²⁰

¹⁹KREČMEROVÁ, Gabriela. Dokumentární film, etika a manipulace - empirické poznámky na základě dokumentu Terapie loutkou [online]. Brno, 2011 [cit. 2019-01-27]. Dostupné z: <<https://is.muni.cz/th/akwlk/>>. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií. Vedoucí práce Rodrigo Morales.

²⁰KREČMEROVÁ, Gabriela. Dokumentární film, etika a manipulace - empirické poznámky na základě dokumentu Terapie loutkou [online]. Brno, 2011 [cit. 2019-01-27]. Dostupné z: <<https://is.muni.cz/th/akwlk/>>. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií. Vedoucí práce Rodrigo Morales

Etika nás provází v každodenním životě. Jak se chovat většinou víme, ale jak je to u dokumentu? Je třeba psát s protagonistou smlouvu, a co bude obsahovat, honorář? Má protagonista dostat zapláceno? V našem případě to bylo jednoznačné. Žádný honorář, jednak jsme chtěli, aby vše dělali dobrovolně, kdyby věděli, že dostanou zapláceno, asi by se chovali jinak, možná by přehrávali, brali to jako práci a ne jako zpestření jejich každodenní rutiny, ale hlavním důvodem bylo i to, že jsme na zaplacení neměli finance.

S protagonisty jsme měli sepsanou dohodu, kdy souhlasili s užitím výsledného díla, nikde však nebyly sepsané podmínky z jejich strany. Tudíž to bylo čistě na nás, respektive Gabrielovi, jak s tímto faktem naloží. Tímto se nám ovšem otevřela možnost nepodmíněná omezením, a proto jsme mohli plně zachycovat jejich vlastní životy, a to mělo pro režiséra největší hodnotu.²¹

U hraného filmu je to jednoduché. Herec podepíše smlouvu před natáčením, kde je přesně zadáno, co od sebe všechny strany očekávají (herec, režisér, producent).

Rozdíl mezi dokumentem a fikcí je zřejmý. Herec se snaží co nejvíce sehrát svou roli. Od kvality jeho výkonu závisí i jeho honorář, jelikož ho to většinou i živí. Naopak protagonista v dokumentu musí být buď co nejvíce autentický, kdy režisér se snaží, aby nijak nezasahoval do jeho každodenních rituálů, a účastník se v dokumentu nesnaží být někým jiným, nebo naopak mohou vznikat dokumenty, kde se do života aktérů vstupuje, interveňuje, zasahuje. Někdy jde o to, zdali protagonista dokáže být jiným ve stylu říct něco jiného, či se proměnit. O to je to z hlediska morálního daleko těžší při zpracování materiálu rozhodnout, zda daná natočená scéna je pro snímek, nebo spíše pro samotného protagonistu a jeho okolí přínosné. Tím se může myslet, i pokud se jedná o negativní přínos, se kterým může dále nakládat.

O tom jsem se přesvědčila na promítání *Techniky všedního dne* na půdě jejího vzniku, a to v samotném divadle. Po necelém roce od natáčení divadlo uspořádalo projekci jakožto poctu samotným kulisákům, „*nejen ve zlínském divadle, ale po celém světě*“ jak řekl umělecký šéf divadla Patrik Lančarič. Toto promítání bylo určené nejen pro přátele a zaměst-

²¹ NICHOLS, Bill. *Úvod do dokumentárního filmu*. 1. Praha: Akademie múzických umění v Praze, 2010. str. 27. ISBN 978-807-3311-810

nance divadla, kteří ovšem převažovali, ale i pro širokou veřejnost. Reakce diváků byly ne-skutečné, rozdíl mezi diváky, kteří kulisy neznají a naopak lidmi, kteří je znají velmi dobře a denně se s nimi setkávají, byl naprosto zřejmý. Projekce působila jako promítání jedné velké komedie, i když některé pasáže byly vážnějšího charakteru.

Kulisáci se tohoto promítání zúčastnili všichni a až tehdy jsem si uvědomila, co to pro ně musí znamenat. Najednou se z nich stali hlavní složky večera. Každý jim gratuloval, bavil se s nimi. Když jsme si povídali po promítání, říkali, že je hrozně těžké se na sebe dívat a přijmout to, jací jsou.

3.9 Technika

Co se snímání týká, hlavní dva natáčecí dny jsme točili na čtyři kamery. Nejdůležitější, plánované scény jako byly rozhovory s kulisáky v různých situacích, od stavění kulis po pauzu na cigaretu, točil hlavní kameraman, ale chtěli jsme mít jistotu, že nepřijdeme o zajímavé momenty po čas natáčení výpovědí a také jsme chtěli statické záběry z průběhu hry. Což tohle všechno bychom na jednu kameru nenatočili, takže co se techniky týká, ze školy jsme měli zapůjčenou veškerou zvukovou techniku, stativy a nějaká světla. Všechny kamery, včetně dokumentární s teleobjektivem používali členové štábu vlastní. Tuto kameru se zrcadlovkou Nikon měl kameraman, jeho asistent a Gabriel měli taktéž svoje zrcadlovky. Nejednalo se o profesionální kamery, na takový dokument to však plně dostačovalo. Jak říkal Gabriel: „*Každá kamera byla jiná, tak jako hlavní postavy byly každý jiný.*“

Bylo velmi dobré rozhodnutí točit na tolik kamer i na úkor desítek hodin strávených ve střížně výběrem použitelného materiálu. Celkem ho vzniklo 26 hodin.

4 POSTPRODUKCE

4.1 Čas

Na postprodukcí, konkrétně stříh jsme měli vymezené dva týdny. První týden se pouze třídily materiály a my věděli, že během následujícího týdne můžeme dát dohromady pouze hrubý stříh. To se také stalo. Nikoho z nás nenapadlo, že dokument potřebuje daleko víc času, než hraný film. Je to hlavně dané tím, že během natáčení vznikají neplánované situace a spousta improvizčních momentů, které mohou změnit celý koncept dokumentu, nepočítaje nespočet hodin materiálu a žádný „klapkolist“.

Nikdo ze štábu neměl zkušenosti s natáčením dokumentu, proto to bylo pro nás vše nové, však o všem jsme informovali vedoucí výroby, která to dále řešila s výrobní komisí.²², proto tento snímek získal svůj čas a mohli jsme ho zdárně dokončit.

Myslím si, že dokumenty by měly mít jinak nastavená pravidla, než jsou u hraného filmu. Postprodukční práce potřebují více času na zpracování látky. Samozřejmě je to dosti individuální, takže ve finále by i stačilo pracovat s obecnými pravidly a při potřebě, jako to bylo v našem případě zažádat o svolení prodloužit stříhový cyklus.

4.2 Konzultace stříhu

Konzultace stříhu probíhaly následovně. Ve střížně jsme se sešli já, stříhač Petr, režisér Gabriel, tři studenti režie a pan Gogola, který je Gabrielovým pedagogem režie. Pustili jsme si celý dokument a následně záběr po záběru rozebírali. V tu chvíli se Gabrielovi

²² Výrobní komise je složena z pedagogů ateliéru Audiovizuální tvorba a vedoucího výroby. Jejím primárním účelem je kontrola jednotlivých fází výroby všech cvičení (netýká se mezioborových cvičení 1. ročníku), která jsou pod ateliérem Audiovizuální tvorba realizována, zejména pak cvičení vznikajících v modelu řízené výroby. Výrobní komise si může dle stavu projektu nechávat předkládat stříhové verze již natočených filmů, posuzuje požadavky na další postprodukcí a má právo přímo zasahovat do procesu výroby zadaných cvičení. Všechny nestandardní postupy a změny v průběhu všech fází výroby, které se liší od předepsaných postupů realizace stanovených výrobní knihou, musí být předem schváleny výrobní komisí. Výrobní komise se schází v pravidelných týdenních intervalech a dohlíží na průběh realizovaných cvičení. V případě neodkladných záležitostí spjatých s výrobou školních audiovizuálních děl se student obrací přímo na vedoucího výroby.

KOUTNÁ, Jarmila. *Výroba audiovizuálních děl: ateliér Audiovizuální tvorba*. 4. verze. Zlín, 2017. str. 8

s Petrem otevřelo nespočet dalších možností, jak dokument pojmout. Každý ze studentů měl jiný názor a nikdy se všichni neshodli na tom, jak by to mělo vypadat. Každá myšlenka se mohla stát součástí dokumentu, ale ve finále to bylo na režisérovi, který si musel názory vytrídít a vybrat si to, co se mu zamlouvá. Takových schůzek proběhlo několik, také verzí dokumentu bylo nespočet. Od prvotní, kdy práce obsahovala hereckou složku až po nynější podobu.

Techniku jsme konzultovali nejen se svými oborovými pedagogy, ale se všemi, kteří byli pro film přínosem a měli chuť se do projektu zapojit.

4.3 Smlouvy a licence

4.3.1 Smlouva s divadlem

S divadlem jsem sepsala „Smlouvu o výpůjčce prostor“, která obsahovala mimo jiné informaci, že vzniklé dílo jim poskytneme, a to na 5 let k nekomerčním účelům. Nekomerčním z důvodu licence na pořad AZ-kvíz, České televize, který je v dokumentu zobrazený. O něm se budu zmiňovat v další kapitole. Jen dodám, že pokud by divadlo, škola, nebo my autoři chtěli dokument dále veřejně promítat, museli bychom si prodloužit licenci. A pokud by to mělo sloužit ke komerčním účelům, pak by se cena navýšila.

4.3.2 Smlouva s aktéry

Smlouvu s účastníky v dokumentu jsem řešila po čas natáčení. Jelikož jsme s jistotou dopředu nevěděli, s kým budeme točit. Teď bych to udělala určitě jinak. Dopředu bych se domluvila s aktéry, abych přesně věděla, s kým můžeme počítat. Tehdy to bylo dosti neřízené. Vše jsme domlouvali přes Jakuba Stackeho. Přišlo nám to jako nejlepší řešení, jelikož on byl s kulisáky propojený, ale přímá domluva je daleko efektivnější. Vráťm-li se ke smlouvám, s některými aktéry jsem měla podepsanou Dohodu o svolení osobnostních atributů. Při vytvoření audiovizuálního díla jsem následně zjistila, že stačí komparsní listina, jelikož se jedná o dokument. V ní je pouze uvedeno, že kulisáci souhlasí s tím, aby se vzniklé dílo mohlo promítat. Nikdo s tím neměl problém. Nikdo nám nediktoval, co v dokumentu nemáme z natočeného materiálu použít, což nám dávalo spoustu možností, jak ho pojmout.

4.3.3 Hudba

Dlouho jsme hledali vhodnou hudbu, která by spojovala celý motiv dokumentu. Nakonec Gabriela napadla myšlenka, vše spojit s hrou *Idiot*, a použít i hudbu, která je i v inscenaci. Jejím autorem je skladatel Zdeněk Král, kterého jsem oslovila, a ten mě následně odkázal na OSU²³. OSA to s ním pak řešila zpětně. Pan Král na konec souhlasil s bezúplatným užitím své skladby v našem dokumentu, za předpokladu, že se bude jednat o nekomerční projekt.

4.3.4 Licence Česká televize AZ-kvíz

V dokumentu se natočily záběry, ve kterých je vidět i slyšet pořad České televize, *AZ-kvíz*. I když vzniklo obrovské množství materiálu, tato linie měla v dokumentu smysl. Než jsme si to odsouhlasili, zjistila jsem podmínky užití. V první řadě nás samozřejmě zajímala částka. Licencí na 5 let, bez teritoriálního omezení, ovšem pouze formou bezúplatného užití, jsme se dostali na částku 1 210,- Kč. Po konzultaci s vedením ateliéru nám škola nabídla, že tuto částku za nás zaplatí. Tato dohoda byla velmi rychlá. Neřešili jsme nějaké žádosti a podobně. Česká televize mi poslala smlouvu, kterou jsem vyplnila, poslala vedoucí výroby, a ta to dále řešila s děkankou. Prvním dnem možnosti promítání snímku se určil termín promítání klauzur, které jsou veřejné. Další prodloužení smlouvy je možné, opět po zaplacení poplatku.

Při promítání například *iShorts*²⁴, kde se platí vstupné, by si někdo mohl říct, že je to komerční užití. Ovšem získané peníze obdrží pouze kino na jejich náklady, jinak škola ani tvůrci z toho žádný zisk nemají. Je to tak, jako bychom si zaplatili pronájem sálu a v něm promítali snímek zadarmo.

²³ OSA – Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním, z. s.

²⁴ *iShorts* je neziskovou organizací, která se snaží propagovat krátké filmy společně s jejich autory. O nás. In: *iShorts. zkrátka filmy*. [online]. Praha [cit. 2019-01-27]. Dostupné z: <http://www.is-horts.eu/page/o-nas>

4.3.5 Licence Česká televize – Volby

Dále se v dokumentu objevují záběry z voleb prezidenta České republiky. Tuto pasáž jsme mohli použít bezúplatně, pouze stačilo nahlásit OSE²⁵.

4.4 Název

První název dokumentu byl jednoduchý „Opona“. Vzniknul v době, kdy se v dokumentu měly objevit složky kulisácké, které se měly porovnávat se složkami hereckými. Slovo opona mělo tyto dva světy oddělovat. Název se vryl všem pod kůži (štábu, studentům ateliéru i kantorům), avšak při postprodukcí tento název neměl vysvětlení. Gabriel spolu s panem Gogolou pracovali na novém názvu a společně se shodli na *Technice všedního dne*, který vystihuje celý obsah dokumentu.

4.5 Harmonogram výroby

Celý proces tvorby započal na podzim roku 2017 a jeho oficiální ukončení po prodloužení natáčecího cyklu bylo 26. 4. 2018.

Realizace cvičení v jednotlivých etapách výroby akad. rok 2017/2018									
	Příprava I 14 dní	Explokační porada	Příprava II 14 dní	Realizační porada	Natáčení 14 dní	Zálohy, převody, first assembly	Střihová postprodukce 14dňi	Zvuk+VFX,SFX 14 dní	VFX, SFX, Export 7 dní
VI. Natáčecí cyklus	4.1.-17.1.2018	09.01.2018	18.1.-31.1.2018	23.01.2018	1.2.-14.2.2018	15.2.-21.2.2018	22.2.-7.3.2018	8.3.-21.3.2018	22.3.-28.3.2018

Tabulka č. 2, Prvotní harmonogram výroby *Techniky všedního dne*

Realizace cvičení v jednotlivých etapách výroby akad. rok 2017/2018									
	Příprava I 14 dní	Explokační porada	Příprava II 14 dní	Realizační porada	Natáčení 14 dní	Zálohy, převody, first assembly	Střihová postprodukce 14dňi	Zvuk+VFX,SFX 14 dní	VFX, SFX, Export 7 dní
VI. Natáčecí cyklus	4.1.-17.1.2018	09.01.2018	18.1.-31.1.2018	23.01.2018	1.2.-14.2.2018	15.2.-21.2.2018	22.2.-4.4.2018	5.4.-18.4.2018	19.4.-25.4.2018

Tabulka č. 3, Finální harmonogram výroby *Techniky všedního dne*

²⁵ OSA – Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním, z. s.

Po promítání na klauzurách padly názory, že je nekvalitně udělaná zvuková postprodukce a pokud bychom chtěli dokument někam posílat, je třeba jej spravit. Náš tehdejší zvukař měl film odevzdávat jako svůj bakalářský, bohužel studium ukončil, odstěhoval se ze Zlína a práci opravit nechtěl. Vše se vyvíjelo postupně a ani on sám netušil, že to takto dopadne. Tím, že po odevzdání dokumentu již nebyl studentem naší školy, nikdo ho do práce nemohl nutit. Kdyby se toto stalo v profesionální tvorbě, zvukař by nedostal výplatu, nebo by platil nějakou pokutu za špatně odvedenou práci, bohužel jako studenti to můžeme jen nahlásit vedení a ti můžou studentovi zhoršit známku. Pokud již ovšem není studentem školy, neexistuje žádná možnost.

Oslovili jsme proto jiného zvukaře, Erika, mého spolužáka, o kterém jsem věděla, že svoji práci odvede dobře. Bylo to v době hlavních prázdnin, a jeho deadline byl víceméně neomezený, respektive do doby další projekce *Techniky*, která měla být nejdříve v novém školním roce. Svoji práci odvedl výborně a dokonce s námi pracuje na našem novém snímku.

4.6 Rozpočet

Pokud budu počítat finanční i nefinanční plnění školy a štábu, dostaneme se na částku přesahující 100 tisíc korun. Je to dané technikou, kterou jsme měli zapůjčenou ze školy a postprodukcí, kterou jsme vykonávali na školní půdě. Pokud tyto částky pomínu, náklady se sníží na několik málo stovek. Jednalo se především o jídlo, které jsme nakupovali nejen pro protagonisty, ale také pro sebe. Škola nám hradila licenci k pořadu AZ-kvíz. Celkové finanční plnění školy činilo 1 210,- Kč a celkové finanční plnění štábu pak 1 330,- Kč.

Kdybychom dokument nestříhali na vlastní náklady a chtěli pro to využít profesionální střižnu, dosti by se nám to prodražilo. Školní pracoviště, ve kterých jsme na dokumentu pracovali, jsou vyčíslena na částku přes 60 tisíc korun.

Naší obrovskou výhodou, nejen co se financí týká, bylo natáčení v místě našeho studia a bydlení. Divadlo sídlí v samotném srdci města, kousek od naší fakulty, tudíž jsme měli opravdu jednoduchý přístup k lokaci. Tímto jsme ušetřili spoustu peněz na dopravě.

ROZPOČET - TECHNIKA VŠEDNÍHO DNE					
režie: Gabriel Zajtko					
produkce: Jana Mlčochová					
náklady		příjmy			
		nefinanční plnění UTB	nefinanční plnění štáb	finanční plnění UTB	finanční plnění štáb
počet natáčecích dnů	2 + 3	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč
štáb	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč
lokace	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč
herci	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč
kostýmy	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč
rekvizity	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč
technika	72 500,00 Kč	17 980,00 Kč	54 520,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč
postprodukce	63 000,00 Kč	63 000,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč
licence	1 210,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	1 210,00 Kč	0,00 Kč
doprava	50,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	50,00 Kč
různé	1 391,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	1 391,00 Kč
	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč
CELKOVÉ NÁKLADY	138 151,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč
NEFINANČNÍ PLNĚNÍ	135 500,00 Kč	80 980,00 Kč	54 520,00 Kč		
FINANČNÍ PLNĚNÍ	2 651,00 Kč			1 210,00 Kč	1 441,00 Kč

Tabulka č. 4, Rozpočet *Techniky všedního dne*

4.7 Promítání *Techniky všedního dne*

Technika všedního dne se po jejím vzniku ihned dostala na plátna a i po roce si stále nachází své diváky. Řekla bych, že až nyní začíná sklízet svůj největší úspěch. Níže přibližuji jednotlivé události, v rámci kterých se promítala.

4.7.1 Promítání klauzurních prací²⁶ na ateliéru

První promítání *Techniky všedního dne* v širším kruhu proběhlo 29. 5. 2018 na školních klauzurách, kde se práce prezentovaly a následně hodnotily pedagogy. Snad jako jediný štáb jsme všichni dostali hodnocení známkou „A“, což nás velmi mile překvapilo a nabudilo jednak film někam posílat, ale také tvořit nové projekty.

²⁶ Promítání klauzurních prací probíhá na konci každého semestru a účastní se jich všechny ročníky kromě absolventských, kteří mají promítání jiný den.

4.7.2 Festival Pod Nebesy v Lipníku pod Bečvou

22. 6. 2018

Dlouho jsem přemýšlela, jak jsme se na tento festival dostali. Často nám posílá tipy naše kantorka Jana Bebárová a jak jsem se po konverzaci s ředitelem festivalu, Jonášem Vackem dozvěděla, také v tomto případě to byla její zásluha.

Jonáš Vacek: „*Ahoj Jančo! Na festival Pod Nebesy jste se dostali tak, že jsem si vás našel. Jana Bebárová mi vždy posílá výběr filmů a z těch vybírám. A Technika byla jasná volba. Jak jsem se díval do historie konverzace, tak jsem po zhlédnutí dokumentu nejprve oslovil Peřu střihače, protože toho jsem znal a ten nás propojil, takže už ses mi pak ozvala ty sama*“.

Na tomto festivalu jsme poprvé viděli reakce na dokument z řad běžného diváka. Objevilo se tam pár filmových nadšenců a profesionálů, většinu však tvořili obyvatelé městečka. Jejich reakce při promítání a následná debata s tvůrci byla až pozoruhodná. *Technika* se promítala jako poslední, venku panovala obrovská zima, i když byl konec jara. Diváky ovšem neodradilo ani tohle počasí a po promítání s námi vedli dlouhou diskusi. Získali jsme zde 2. místo za Cenu diváků a 3. místo za Cenu poroty.

4.7.3 Svitavská klapka festival neprofesionálního filmu ve Svitavách

23. 6. 2018

Na tento malý festival se *Technika* dostala přes Tomáše Polácha, generálního ředitele festivalu a zároveň našeho spolužáka studujícího stříhovou tvorbu. Domluvil nejen promítání, ale také naši účast na akci s přenocováním. Po promítání jsme mohli debatovat spolu s ostatními tvůrci a diváky. Panovala příjemná a uvolněná atmosféra. Co se diváků týká, převažovalo mladší obecnstvo.

4.7.4 20 let Audiovize na Letní filmové škole v Uherském Hradišti

1. 8. 2018

Promítání se uskutečnilo v rámci oslav Ateliéru Audiovize, který slavil 20 let. Naneštěstí se výběr filmů promítal v odpoledních hodinách ve světlém stanu, tudíž nic nebylo vidět. Za mě nejhorší projekce. Sešlo se nás snad deset včetně kantorů a tvůrců. Návštěvníků se ve stanu vystřídalo asi pět, po pár minutách většinou odešli. Byla to obrovská

škoda, protože poté následovala plánovaná debata s tvůrci, na které jsme se ve finále jen ptali navzájem. Nevím, kde nastala chyba, ale je to dobrý příklad, že ne vždy se i nejvíce plánované akce podaří.

4.7.5 Paralelní kino: Zlínské filmy, kino Ponrepo

22. 10. 2018

Poprvé, kdy jsme se s *Technikou* dostali do Čech. Promítalo se několik zlínských snímků, po kterých měla následovat diskuse. Jelikož nás byla většina ze školní půdy, probíhala velmi neformálně a otevřeně.

4.7.6 Filmový Tesák ve Vizovicích

9. 11. 2018

Akci pořádal Filmfest ve spolupráci s panem Vítězslavem Tichým. *Techniku* na akci přihlásil tehdejší vedoucí ateliéru, Pavel Bednařík.

Na promítání dorazil mimo jiné osobnosti českého filmu režisér Robert Sedláček, který ke konci projekce *Techniky*, kdy si kulisáci dělali legraci z prezidenta republiky Miloše Zemana, naštvaně vstal, křiknul „*tak to už je moc*“ a odešel ze sálu. Této reakce si všimnul Petr Januschka, student režie, který se projekce účastnil. Proč tato reakce proběhla? Nemyslím si, že by byl dokument politicky natolik silný, aby ovlivnil zkušeného filmaře. Ukázali jsme jen kulisáky takové, jací jsou.

4.7.7 iShorts, Krat'asy ze Zlína PRAHA, kino BIO OKO

14. 11. 2018

Tato sekce patřila snímkům z naší školy. Po projekci se konala debata s tvůrci. Součástí také byla divácká soutěž, v níž zvítězila právě naše *Technika*. Získali jsme poukaz v hodnotě 20 000,- Kč na pronájem techniky z rentálu Biofilms. Ten jsme použili při našem dalším projektu.

4.7.8 Promítání v Městském divadle Zlín

9. 1. 2019

Téměř po roce od natáčení, druhý týden v lednu se promítala *Technika* v Městském divadle Zlín v prostorách „Dílna“. Promítání se uskutečnilo na popud divadla, které chtělo snímek představit v první řadě svým zaměstnancům a přátelům divadla. Velice nás potěšilo, že nás osobně pozvali a řešili s námi termín projekce, aby nám to vyhovovalo.

V rámci tohoto promítání s námi udělala rozhovor paní Veronika Jurčová o *Technice* a jejím vzniku do zlínského časopisu *IN Zlín*, kterým jsme se jistě dostali do povědomí.

Dokument uváděl umělecký šéf Patrik Lančarič, který vyzdvihl nejen Gabriela, jako autora, ale především kulisáky, kterým bylo toto promítání věnované. Akce sklídila obrovský úspěch. Kulisáci se stali hlavními zdroji pozornosti a herci se na jejich výkony přišli podívat, což bylo neskutečné a troufám si říct i nevídané. Kdy se umělci přijdou podívat na úspěchy lidí, kteří jim samotným pomáhají tvořit jejich umění?

Projekci shlédlo kolem 150 diváků.

Po promítání v divadle se často setkávám s lidmi, jak spolužáky ze školy, kteří viděli *Techniku* právě na této akci poprvé, tak i s lidmi z divadla, na které jsem narazila v Dílně, divadelním klubu. Jejich upřímné reakce mě vždy nepřestávají těšit. Mám obrovskou radost, že se tento snímek dostává do povědomí lidí.

Obrázek č. 7, Promítání *Techniky* v Městském divadle Zlín

4.7.9 Visegrad film forum v Bratislavě

20. 3. 2019

Promítání bylo výjimečné jednak tím, že se Technika dostala poprvé za hranice České republiky, ale také tím, že po projekci následovala debata, která se vedla v anglickém jazyce. Dokument měl úspěch, spousta diváků obdivuje otevřenost kulisáků a celkové zpracování.

4.7.10 Rec fest ve Zlíně

11. 4. 2019

Rec fest je studentský festival krátkých filmů, který se pořádá pod Ateliérem Audiovizuální tvorba a promítají se zde krátkometrážní snímky z celé České i Slovenské republiky. Festival se pořádá v prostorách Městského divadla Zlín, právě tam, kde dokument vzniknul. S *Technikou* jsme se dostali nejen do užšího výběru, který byl na festivale promítán, ale získali jsme hlavní cenu za dokumentární film.

4.8 Budoucnost

Stále se snažíme dokument přihlašovat na různé festivaly. Mrzí nás, že se nedostal do Jihlavy na Mezinárodní festival dokumentárních filmů Ji.hlava, ve který jsme doufali. Již teď je ale jisté, že bude v rámci Zlínského psa na Zlín film festivalu.

4.9 Často kladená otázka

Jsou ti kulisáci takoví i ve skutečnosti?

Ano, jsou. Snažili jsme se je nenarušovat. Jen jsme je pozorovali při práci a někdy se jich na něco zeptali. Nacházeli se pro ně v přirozeném prostředí a bylo vidět, že si z nás nic nedělají. Na konci se nám Karel svěřil, že z toho měl strach. Hlavně pak také, jak je vykreslíme. Jakým způsobem celý dokument pojmeme.

Při diskuzích mají někdy diváci problém s politickými scénami, konkrétně volbou prezidenta, kdy se k nim kluci vyjadřovali. Jak režisér říká „*Volby byly pouze časové zařazení dokumentu. Chtěl jsem, aby si lidi řekli „Jo, to tenkrát byly ty volby, byl jsem v práci, pak šel volit a večer jsme šli s kluky na šipky do hospody“.* Nic víc. Za prvé jsem Slovák a za druhé se o politiku moc nezajímám, takže mně bylo jedno, jak volby dopadnou“.

ZÁVĚR

V teoretické části práce, kterou jsem věnovala definici dokumentu a jeho částečným srovnáním s fikcí jsem došla k závěru, že dokument a fikce jsou velmi propojené a je velmi obtížné, až nemožné určit přesnou hranici mezi nimi. Pracovala jsem s knihou *Úvod do dokumentárního filmu* od Billa Nicholse.

V praktické části jsem představila průběh natáčení dokumentu *Technika všedního dne*, na kterém jsem zastávala roli produkční. Popsala jsem jeho vznik od počátku spolupráce s režisérem, kdy jsme hledali námět, přes jeho natáčení, které nebylo vždy jednoduché a zpracování, až po promítání na jednotlivých festivalech a reakce diváků. V práci jsem se také zmínila o etice, konkrétně jak jsme pracovali s natočeným materiálem ve střížně, abychom protagonisty nijak nepohoršili. Mohla bych říct, že celá tato má práce je jakousi reflexí na natáčení. Popisuji v ní celý průběh vzniku. Dále jsem přiložila bodový scénář, natáčecí plán, náhled denní dispozice a denní zprávy z natáčení a v neposlední řadě smlouvy, abych lépe přiblížila práci produkční.

Promítání, na kterých je *Technika* v posledních měsících prezentovaná nás velice těší a zároveň posouvá v další tvorbě. Věřím, že si snímek svojí nadčasovostí, upřímností a lidskostí získá své diváky i za několik let a v divadle bude v jakém si pomyslném inventáři spolu s Karlem žít věčně.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Knižní zdroje:

GAUTHIER, Guy. *Dokumentární film, jiná kinematografie*. 1. V Praze: Akademie múzických umění, 2004. ISBN 80-733-1023-6.

KOUTNÁ, Jarmila. *Výroba audiovizuálních děl: ateliér Audiovizuální tvorba*. 4. verze. Zlín, 2017.

MOTAL, Jan. *Krása ve filmovém dokumentu*. 1. Brno: Masarykova univerzita, 2014. ISBN 978-802-1075-863.

NICHOLS, Bill. *Úvod do dokumentárního filmu*. 1 Praha: Akademie múzických umění v Praze, 2010. ISBN 9788073311810.

Časopisy:

JURČOVÁ, Veronika. Film o zlínských kulisácích boduje na festivalech. *InZlin: zlínský lifestyle & kulturní magazín*. Napajedla, 2019, (1/2019), 18.

Internetové zdroje

KREČMEROVÁ, Gabriela. Dokumentární film, etika a manipulace - empirické poznámky na základě dokumentu Terapie loutkou [online]. Brno, 2011 [cit. 2019-01-27]. Dostupné z: <<https://is.muni.cz/th/akwlk/>>. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií. Vedoucí práce Rodrigo Morales.

O nás. In: *IShorts. zkrátka filmy*. [online]. Praha [cit. 2019-01-27]. Dostupné z: <http://www.ishorts.eu/page/o-nas>

Tisková zpráva: 18. Mezinárodní festival dokumentárních filmů Ji.hlava. In: *Pressweb.cz* [online]. 16. 9. 2014 [cit. 2019-01-23]. Dostupné z: https://www.pressweb.cz/sites/default/files/tz_mfdf_ji.hlava_2014.pdf?fbclid=IwAR3txhw2stnBLUWMzP2gnyswvriWR-LUbaK5RpJDAbTFSC7vd-H_-d5pJ058

Rozhovor

Gabriel Zajtko - ústní sdělení (student UTB, nám. T. G. Masaryka 5555, 760 01 Zlín) dne 21. ledna 2019

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

UTB – Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Technika – Technika všedního dne

AV – audiovizuální

ČT – Česká televize

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek č. 1, Vztah fikce a nonfikce	14
Obrázek č. 2, Vztah dokumentárních a nedokumentárních filmů	14
Obrázek č. 3, Inzerát na facebooku na námět dokumentu	18
Obrázek č. 4, Odpověď na inzerát na námět z facebooku	18
Obrázek č. 5, Screenshot-Kulisáci v odpočívárně jevištních techniků.....	23
Obrázek č. 6, Fotografie z natáčení	25
Obrázek č. 7, Promítání <i>Techniky</i> v Městském divadle Zlín	39

SEZNAM TABULEK

Tabulka č.1, Hlavní dokumentární módy podle Nicholsna	15
Tabulka č. 2, Prvotní harmonogram výroby <i>Techniky všedního dne</i>	34
Tabulka č. 3, Finální harmonogram výroby <i>Techniky všedního dne</i>	34
Tabulka č. 4, Rozpočet <i>Techniky všedního dne</i>	36

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Bodový scénář k dokumentárnímu filmu	47
Příloha P II : Natáčecí plán	53
Příloha P III: Dispozice 1. Natáčecí den.....	54
Příloha P IV: Denní report č. 1	55
Příloha P V: Smlouva o výpůjčce prostor.....	56
Příloha P VI: Vzor Dohody o svolení osobnostních atributů při vytvoření AV díla..	58
Příloha P VII: Licenční smlouva s ČT.....	60
Příloha P VIII:Dohoda o bezplatném užití skladby	65

Příloha P I: Bodový scénář k dokumentárnímu filmu

Bodový scénář k dokumentárnímu filmu

OPona

(Pracovní název)

Technika všedního dne

Zpracoval: Gabriel Zajtko

SCÉNA 1

00:00 (00:30) **Úvodná inscenácia**, vidíme okno z vnútra bytu a počujeme ruchy mesta zvonku. Vonku je tma. Detail na kanvicu v ktorej vrie voda, na šálku z ktorej visí šnúrka od vrecúška na čaj a na posteľ s ustlanými perinami. Znova úvodný záber okna, no v okne už stojí Peter (hlavný kulisák), pije čaj a fajčí. Polodetail z profilu- potiahne si posledný ťah a vyhodí cigaretu. Kamera pred divadlom na zemi zo žabej perspektívy zaberá chodník na ktorý dopadne cigareta. Záber sa švenkom dvihne a odhalí budovu divadla. V momente začiatku skladby /Roy Hamilton- Hurt/ sa cez celý obraz zjaví názov filmu.

Poznámka- tá cigareta mu môže aj nechtiac vypadnúť (v rámci etiky)

SCÉNA 2

00:30 (01:10) **Hudobná pasáž**, Počas hrania skladby vidíme najzaujímavejšie zákutia divadla. Celky miestností ako maľovňa a iné priestory kde dopadá svetlo z vonku, budú časozberné a vidíme ako do miestností zrýchlene „vchádzajú“ slnečné lúče a svetlo. Divadelná sála a interiéry bez zdroja svetla z vonku sa pomaly rozsvetujú. Využitie parostroja na zobrazenie lúčov svetla z reflektorov. Zábery personifikujú divadlo.

SCÉNA 3

01:10 (02:00) **Expozícia kulisáci**, Hudba sa ostro preruší v momente, keď si jeden z kulisákov pri prezliekaní v šatni udrie ruku a zahundre. Vidíme kráčať Petra po dlhých tmavých chodbách (jazda spredu a zozadu). Prechádza okolo prezliekajúceho,

pozdravia si a môžu spontánne reagovať. Celok na „KULISÁREŇ“. Obzervácia rannej debaty (mala by obsahovať informáciu o tom, že dnes robia kulisy na hru IDIOT, zvyšok je na nich). Ilustračné zábery- Pirátska vlajka, akvárium, kuchynka, plagáty a fotky na stenách. V závere polodetail na Petra vypisujúceho papiere. Nieкто sa ho opýta, keby majú prísť herci ? Peter si neutrálne vzdychne.

Poznámka- 26.01-27.01 sú voľby prezidenta Českej republiky a zároveň čas točenia dokumentu.

V tejto úvodnej obzervácii, skúsiť nastoliť tému voľby pre lepšie časovú orientáciu

SCÉNA 4

02:00 (02:10) **Herec**, Vidíme zrkadlo v kúpeľni. Pred neho sa stavia Marek (herec čo hrá IDIOTA). Začne si umývať zuby (improvizácia). Zakončí to v duchu „dnes budem žiarit“. Poznámka- *Marek je počas celého filmu zobrazovaný obzervačnou metódou (funkcia emocionálnej protiváhy). Peter aj ostatní kulisáci komunikujú a aj verbálne participujú. V rámci strihu dostane herecká zložka filmu oveľa menší priestor ako technická.*

SCÉNA 5

02:10 (04:00) **Práca 1**, Rozsvietenie reflektora. Celok na pódium na ktoré pomaly vyliezajú kulisáci. Na balkóne jedna kamera sníma časozberne komplet celé stavenie kulís. Ostatné dianie zaberá reportážna kamera- Peter v skratke povie pár informácií o divadle. Popri práci spovedáme Zajdu, Petra, Pavku a Richarda (dôležití pre film). Otázky sú ladené skôr informatívne, nie emocionálne. Základom je spoznať ich. V závere jeden z kulisákov zavelí na cigaretu.

Otázky- Peter- Kde sa nachádzame ?, Koľko svetov si už postavil ?, Aké to je viesť svoj tím kulisákov ? Rešpektujú ťa ? Vymenil by si ich ? Si tu spokojný ? Ak by si mal robiť niečo iné, čo by to bolo ?...Otázky pre ostatných- Je to ťažká práca ?, Makáš tu dlho

?, Čo ťa na tejto práci baví najviac ?. Čo neznášaš na tejto práci ?, Čo by si zmenil ?, Aká je tvoja obľúbená divadelná hra a prečo ?, Aký máš vzťah k divadlu ?

SCÉNA 6

04:00 (04:30) **Dym**, Záber zhora na stôl, vidíme len ruky ktoré balia cigarety a popri tom počujeme spontánny rozhovor. Rovnaký záber zhora na iný stôl, kde vidno ruky miešať lyžičkou napr. kakao. Celok na kuchyňu v ktorej herec raňajkuje (môže si pohmkávať pesničku, alebo robiť herecké cvičenia,...). Detail na ústa, ktoré sa s chuťou zahryznú do rožka namočeného v kakau. Následne vidíme detailne ústa vyfukujúce dym, začína ambientná pomalá hudba. Vidíme spomalené zábery fajčiacich a baviacich sa kulisákov vonku pred divadlom. Toto dianie pretínajú zábery nástenky na chodbe, kde sú vypísané mená všetkých doposiaľ pracujúcich ľudí v divadle a zábery prázdnych miest v hľadisku. Okrem ambientnej hudby môžeme použiť audiálny záznam debaty pri fajčení (opýtať sa ich na tému- či sú v kontakte aj s ľuďmi, ktorý už v divadle nerobia?,...)

Poznámka- *Slow motion* využívam prevažne v predeloch medzi kapitolami a prevažne u hercov. Ako som spomínal vyššie, herci plnia čisto emocionálnu protiváhu. Myslím že spomalený záber umocňuje/sprehľadňuje emóciu...čiže predely slúžia na emocionálne doznenie alebo prípravu na ďalšie dianie- dá sa to nazvať aj poetická PAUZA. Rozoberaná spomalená pasáž na kulisákov je fajčenie vonku a to značí čas- cigareta vyhorieva a prelína sa s nástenkou ľudí, ktorí už v divadle nepracujú a prázdnyimi kreslami v sále....všetko je to akási príprava na rozprávanie Richarda, ktorý rozpráva o časoch minulých. kulisákov.

SCÉNA 7

04:30 (05:10) **Richard**, Nachádzame sa pod javiskom. Rišo, ako najstarší člen rozpráva o svojich začiatkoch a zážitkoch a porovnáva to s prácou dnes.

SCÉNA 8

05:10 (05:50) **Kabínka**, Technici v kabínke- rozhovor (Aký majú vzťah ku kulisákom?, v akej miere s nimi komunikujú ? Aká je práca s kreatívcami?, Kedy mali naposledy chuť stlačiť OFF na ovládacom pulte ?).

SCÉNA 9

05:50 (06:30) **Chlap nad javiskom**, Rozhovor s pánom, ktorý obsluhuje laná nad javiskom. (Nemá strach z výšok ?, Ako by definoval svoju prácu ?, Aký je to pocit byť „nad všetkými“? Akú situáciu nikdy nezabudne ?, Počúť potlesk z vtácej perspektívy?)

SCÉNA 10

06:30 (08:30) **Práca 2**, Rozhovory pri práci- sústredenie na HLAVNÚ ŠTVORICU. Otázkami ich dostávame do stretu s umeleckou zložkou a ukazujeme ich subjektívnejší postoj (povolanie kulisáka- PRÁCA či POSLANIE ?, Čo by na týchto konkrétnych kulisách zmenili/vylepšili ?, IDIOT v kontexte divadelnej hry- herec či kulisák ?, Akú rolu by si radi zahrali?, Kde sú spokojnejší- reálny svet či divadlo?). Ukončuje to kulisák, ktorý si vzdychne, vojde do kulisárne a zabuchne sa sebou dvere. KONIEC PRÁC. Možnosť využiť časozberný celok stavania kulis z balkóna.

SCÉNA 11

08:30 (10:30) **Herec v divadle**, Marek vyjde z bytu, prechádza divadlom dobre naladený, vchádza do fajčiarny kde sa zdraví s ostatnými. Obzervácia ich zbežnej uvítacej debaty a opakovania si replík (takto vyzerá ich generálka). Nasledujú spomalené zábery prezliekania a líčenia, ktoré doprevádza skladba z Klasicizmu. Ich optimizmus a detská hravosť je v protipóle s vážnou skladbou. Pasáž ukončujú zábery na prázdne, dlhé, tmavé chodby a nakoniec divadelnú sálu. Vidíme celok prázdneho publika a v tichu sa začnú stupňovať zvuky ľudí hromadiacimi sa za dverami. Zvyšovanie intenzity zvukov doprevádza strihový ZOOM na vchodové dvere do sály. V momente veľmi vysokej intenzity zvuku ostrý STRIH.

SCÉNA 12

10:30 (15:30) **OPONA**, Celok na tichú kulisáreň. Kulisáci ticho sedia/ležia/jedia. Detaily na ich tváre. Počujeme hlásenie o začiatku predstavenia. Všetci sa tvária akoby sa nič nedialo. Zábery za oponou- herci poletujú všade navôkol a cítiť dynamiku a možno aj stres. Sme opäť v kulisárni a tam sa pýta kulisák kto chce aký čaj ? Sme za oponou, sledujeme herca, ktorý sa chystá vykročiť na javisko. V momente jeho vstupu na javisko STRIH. Odteraz sa dianie presúva na čakajúcich

kulisákov. Všetky ich prehovory budú poprestrihávané s pasážami autentickej divadelnej hry, ktoré

v kontexte sedia s ich príbehmi. Peter sa rozhovorie o tom, ako svoju prácu považuje viac za poslanie ako prácu (časti hry- Myškin je otvorený, priamy, zmierený sám zo sebou). Zajda povie o tom, ako skočil pod auto, pretože ho ranilo to, že ho niekto nerešpektuje takého aký je (v deň Myškinovej svadby od neho uteká nevesta s Rogožinom /do inej reality, tak ako Zajda/). Pavka povie o tom, aké to je pracovať s hercom a aké to je s hercom žiť, pretože mal za manželku herečku (Rogožin vraždí Myškinovu milú). A Richard rozpráva o tom, prečo mal od divadla pauzu, teda čo viedlo k tomu že bol v blázinci a či s tým malo divadlo nejaký súvis (Myškin na konci ochorie a odchádza do sanatória).

Poznámka- vybrané pasáže hry natočiť s hercami po predstavení. Zistiť aká hudba figuruje v predstavení (možnosť zakomponovania).

SCÉNA 13

15:30 (16:00) **KATASTROFA**, Po ich dramatickom rozprávaní začne znieť Gabriel Faures a jeho Requiem 48 (začiatok). Zábery nehybného publika (real zábery z predstavenia IDIOTA). Nastavenie frekvencie expozičného času na kamere tak, aby obraz nebol kompatibilný so svetlom v sále a blikal. Snímanie v slow motion (96fps). Publikum v prítomí sleduje dianie, my dianie nevidíme (vtáčia perspektíva, art rakurzy, jazdy, preostrovačky). Ide o 30 sekundové emocionálne doznenie, kde je pomalá hudba v empatii s kamennými tvármi v publiku. Pasáž končí odhalením toho, na čo pozerajú diváci- kulisy IDOTA bez hercov (v kulisách sú zhmotnené príbehy kulisákov).

SCÉNA 14

16:00 (19:00) **CRESCENDO**, Prázdná chodba, počť tmený potlesk z diaľky. Časový skok (potlesk nepočť)- jazdou sledujeme Peťa, ktorý prechádza celé divadlo a rieši organizačné veci, každému dáva spätnú väzbu. Nakoniec ho sledujem odzadu ako zastaví vpredu, v strede javiska a pozoruje hľadisko. Kamera sa mu približuje odzadu k hlave, jazda sa zastaví a v momente oddiaľovania od jeho hlavy začne skladba Gabriel Faures Requiem 48 (16:35). Ako sa záber oddaľuje vidíme, ako sú vedľa neho nastúpení všetci kolegovia. Záber sa vzdiali až na celok a svetlá osvetľujúce hľadisko zhasnú. Odzadu vidíme celok kulisákov hľadiacich do tmy. V momente pátosnej časti skladby vidíme celok na publikum (nahraný po ukončení predstavenia IDIOT), v ktorom publikum po rozsvietení svetiel nadšene tleska. Jazda berie spredu usmievajúcich sa kulisákov. Prestrihy na nadšených divákov. Ostrý strih, Celok z balkóna, Peter stojí na javisku sám a publikum je prázdne. Polodetail naňho, ako sa spokojne usmeje, otočí sa a odchádza do rozmazania, pričom počť ako komunikuje s kolegami.

SCÉNA 15

18:00 (19:00) **JING JANG**, Celok na chodbu. Marek a Peter sa stretávajú na chodbe prehodia pár slov a obaja vchádzajú do svojich bytov (sú susedia).

Poznámka- natočiť aj verziu bez Mareka

-natočiť Petra prechádzajúceho chodbami

Příloha P II: Natáčecí plán

Název: Technika všedního dne		Natáčecí plán								
režie: Gabriel Zajtko		datum natáčení: 26. - 27. 1.2018 a 1. - 14. 2. 2018 (celkem 2 + 4 ND dny)								
produkce: Jana Mlčochová										
datum	den	scéna	I/E	D/N	motiv	Postavy	lokace	poznámky	POSTAVY	Číslo
26. 1.										
PA	1	3a	I	D	Kulisáci v zázemí	1, 2	Městské divadlo Zlín		Petr	1
PA	1	3b	E	D	Příchod Petra	1	Městské divadlo Zlín		Kulisáci	2
PA	1	5	I	D	Stavění kulis	1, 2	Městské divadlo Zlín		Marek	3
PA	1	6a	I	D	Kulisáci v zázemí	1, 2	Městské divadlo Zlín		Technici	4
PA	1	6b	I	D	Marek snídá	3	Městské divadlo Zlín		Richard	5
PA	1	6d	E	D	Marek venčí psa	3, 8	Městské divadlo Zlín		Zajda	6
PA	1	*8	I	D	Rozhovor s technikama v kabince	4	Městské divadlo Zlín		Herci	7
PA	1	9	I	D	Rozhovor s pánem od lan	9	Městské divadlo Zlín		Pes	8
PA	1	10	I	D	Rozhovor při práci s hl. kulisáky	1, 2	Městské divadlo Zlín		Technik (Iana)	9
PA	1	12a	I	D	Kulisáci v zázemí, rozhovory	6	Městské divadlo Zlín			
PA	1	12b	I	D	Herci na jevišti	3, 7	Městské divadlo Zlín			
27. 1.										
SO	2	*8	I	D	Rozhovor s technikama v kabince	4	Městské divadlo Zlín			
SO	2	12a	I	D	Kulisáci v zázemí, rozhovory	1, 2	Městské divadlo Zlín			
SO	2	12b	I	D	Herci na jevišti	7	Městské divadlo Zlín			
SO	2	13	I	D	Záběry na publikum		Městské divadlo Zlín			
SO	2	14	I	D	Sledování Petra na jevišti	1	Městské divadlo Zlín			
SO	2	16	I	D	Záznam a inscenace hry	3, 7	Městské divadlo Zlín			
1. - 14. 2.										
-	-	1a	I	D	Byt Petra - kouří cigaretu	1	Městské divadlo Zlín			
-	-	1b	E	D	Záběr na cigaretu	-	Městské divadlo Zlín			
-	-	2	I	D	Záběry v divadle	-	Městské divadlo Zlín			
-	-	4	I	D	Marek v koupelně	3	Městské divadlo Zlín			
-	-	6c	I	D	Záběry na nástěnku, chotbu,...	-	Městské divadlo Zlín			
-	-	7	I	D	Richard vypovídá pod jevištěm	5	Městské divadlo Zlín			
-	-	11	I	D	Marek s herci v divadle	3, 7	Městské divadlo Zlín			
-	-	15	I	D	Marek a Petr před byty	1, 3	Městské divadlo Zlín			

* jeden z těch dní

Příloha P III: Dispozice 1. Natáčecí den

		DISPOZICE				Technika všedního dne		
		26.01.2018				SMENA	9:00 - 21:00	
Producent	UTB					KLAP	10:15	
Režisér	Gabriel Zajtko	SVÍTÁNÍ	7:28	ZÁPAD SL.	16:26	OBĚD	13:00	
Kamerama	Samuel Timko	POČASÍ	skoro zataženo, 4 C			KONEC	21:30	
		1. NATÁČECÍ DEN				LOKACE	Městské divadlo Zlín	
Telefony:							ZÁZEMÍ	Městské divadlo Zlín
Produkcce	Jana	728 426 077	NÁSTUP 09:00					
	Jakub Stacke	773 380 320						
Kulisák	Petr Škrabal	808 912 745						
SCÉNA		POPIS SCÉNY	PROTAGONISTÉ	E/I	D/N	LOKACE		
3		Kulisáci v zázemí, příchod Petra	1, 2	I + E	D	Divadlo		
5		Stavění kulis	1, 2	I	D	Divadlo		
6		Kulisáci v zázemí, Marek snídá, Marek venčí psa	1, 2, 3, 8	I + E	D	Divadlo		
8		Rozhovor s technikama v kabině	4	I	D	Divadlo		
9		Rozhovor s pánem od lan	9	I	D	Divadlo		
10		Rozhovor při práci s hl. kulisáky	1, 2	I	D	Divadlo		
12		Kulisáci v zázemí, rozhovory, herci na jevišti	3, 6, 7	I	D	Divadlo		
č.	HEREC	VYZVEDNUTÍ	NA PLACE	KOSTÝMY				
1	Petr Škrabal	-	10:00	všechny dny				
3	Marek Příkazský	-	16:00	všechny dny				
KOMPARZ		NÁSTUP	KOSTÝMY					
Kulisáci		10:00	všechny dny stejné!!					
Herci		16:00	všechny dny stejné!!					
Auta: Samko s technikou								
Jana s režisérem								
NÁSTUPY ŠTÁBU								
režie	9:00	asistenti	9:00					
zvuk	9:00							
kamera	9:00							
produkce	9:00							
PLÁN NA DALŠÍ DEN, datum, směna 12:00 - 24:00								
Č. O	MOTIV	POPIS SCÉNY	HER.	E/I	D/N	LOKACE		
PRODUKČNÍ POZNÁMKY								

Příloha P V: Smlouva o výpůjčce prostor

Smlouva o výpůjčce prostor

uzavřená dle § 2193 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, mezi smluvními stranami, kterými jsou:

Jana Mlčochová
bydliště: Lešany 36, 790 42
datum narození: 26. 8. 1996
tel.: +420 728 426 077
e-mail: janickamlcoch@seznam.cz
(dále jen „vypůjčitel“)

a

Městské divadlo Zlín, příspěvková organizace
se sídlem: třída Tomáše Bati 4091, 760 01 Zlín
jednatel: ředitel Petr Michálek
tel.: +720 777 863 367
email: michalek@divadlozlin.cz
(dále jen „půjčitel“)

I.

- 1) Půjčitel dává touto smlouvou vypůjčitelovi souhlas užívat prostory divadla, které se nacházejí na adrese třída Tomáše Bati 4091, 760 01 Zlín (dále též jen „prostory divadla“).
- 2) Účelem výpůjčky je užití prostorů divadla vypůjčitelem pro natáčení audiovizuálního díla s pracovním názvem Opona, v režii Gabriela Zajtka, v délce 20–25 minut (dále jen „AVD“).
- 3) Za účelem natáčení AVD se může vypůjčitel spolu se štábem AVD pohybovat po divadle a pracovat s jeho zaměstnanci, kteří mohou být součástí AVD díla. Vypůjčitel se štábem dále mohou být přítomni při veřejném představení hry „Idiot“ a část této hry, včetně celkových záběrů na publikum může být užita v AVD. Souhlas s natáčením hry musí potvrdit i jeho tvůrčí tým. Natáčení bude probíhat za běžného provozu.
- 4) Souhlas tvůrčího týmu s natáčením si zajišťuje sám vypůjčitel.
- 5) Výpůjčka prostorů divadla se sjednává na dobu určitou od 26. 1. 2018 do 27. 1. 2018 a od 1. 2. 2018 – 14. 2. 2018, a to v určité dny po předchozí dohodě, která proběhne mezi vypůjčitelem a půjčitelem s dostatečným předstihem.
- 6) Půjčitel prohlašuje, že má veškerá práva a oprávnění umožňující mu platně uzavřít tuto smlouvu.
- 7) Půjčitel si je vědom, že vypůjčitel vytváří AVD ke splnění svých studijních povinností na veřejné vysoké škole (Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně) ve smyslu školního díla. Na základě tohoto se smluvní strany dohodly na bezúplatném užití výše uvedených prostorů divadla.

II.

- 1) Půjčitel prohlašuje, že shora uvedené prostory divadla jsou ve stavu způsobilém k smluvenému užívání.

- 2) Vypůjčitel je povinen zachovávat v prostorách divadla po dobu výpůjčky obecné protipožární, hygienické, a bezpečnostní předpisy.
- 3) Pohyb v prostorech je na vlastní zodpovědnost štábu, pronajímatel nenes zodpovědnost.

III.

Vypůjčitel předá hotové AVD půjčitel, po schválení v rámci školního hodnocení, k možnosti užití AVD půjčitelem k nekomerčním účelům, a to na webové a youtubové stránky půjčitele. Forma prezentace na uvedených platformách podléhá předchozímu schválení půjčitele a je omezena do 29. 5. 2023. Hotové AVD bude půjčiteli dodáno na flash disku, ve formátu MP4 či odesláním linku na email.

IV.

- 1) Ostatní práva a povinnosti vyplývající z této smlouvy a v ní výslovně neuvedené se řídí příslušnými ustanoveními zákona č. 89/2012 Sb., v platném znění a souvisejícími právními předpisy.
- 2) Vypůjčitel odpovídá za škody na majetku půjčitele, a to za podmínek stanovených příslušnými právními předpisy.

V.

- 1) Veškeré změny či doplňky této smlouvy je možno činit pouze písemně, a to formou vzestupně číslovaných dodatků podepsaných oprávněnými zástupci obou smluvních stran.
- 2) Je-li, nebo stane-li se kterékoli ustanovení této smlouvy v jakémkoli směru nezákonným, neplatným či nevykonatelným, zákonnost a vykonatelnost zbývajících ustanovení této smlouvy tím nebude dotčena ani oslabena. Smluvní strany se zavazují, že jakékoli takové nezákonné, neplatné nebo nevykonatelné ustanovení nahradí novým, které bude nezákonné, neplatné či nevykonatelnému ustanovení svým významem co nejlíže.
- 3) Smlouva je vyhotovena ve dvou stejnopisech s platností originálu, každá smluvní strana obdrží při podpisu jedno vyhotovení.
- 4) Smluvní strany prohlašují, že si tuto smlouvu před jejím podpisem přečetly, porozuměly jejímu obsahu a prohlašují, že odpovídá jejich pravé, svobodné a vážné vůli a nebyla uzavřena v tísní nebo za nápadně nevýhodných podmínek. Na důkaz toho připojují své podpisy.
- 5) Smlouva nabývá platnosti a účinnosti dnem jejího podpisu oběma stranami.

Ve Zlíně dne:

Ve Zlíně dne:

Půjčitel:

Vypůjčitel:

.....
Petr Michálek

.....
Jana Mlčochová

Příloha P VI: Vzor Dohody o svolení osobnostních atributů při vytvoření AV díla

Dohoda o svolení osobnostních atributů při vytvoření audiovizuálního díla

uzavřená dle § 84 a § 85 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, v platném znění (dále jen „OZ“) mezi smluvními stranami, kterými jsou:

Gabriel Zajtko

bydliště: _____

datum narození: _____ 2

tel.: + _____ 3

e-mail: _____ m

a

Jana Mlčochová

bydliště: _____

datum narození: _____ 1

tel.: _____ 7

e-mail: _____

(dále spolu jen „výrobce“)

a

bydliště:

datum narození:

tel.:

e-mail:

(dále jen „účinkující“)

I. Předmět dohody

- 1) Výrobce je ve smyslu § 79 a násl. Autorského zákona výrobcem audiovizuálního díla (dále též jen „AVD“), které vytváří v rámci svého studia Fakulty multimediálních komunikací Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně (dále jen „FMK UTB ve Zlíně“) ke splnění svých studijních povinností.
- 2) Pro účely této dohody je AVD charakterizováno níže uvedenými specifikacemi:
 - Pracovní název díla: Opona
 - typ cvičení: Bakalářské
 - předpokládaná stopáž: 20 min.
 - technologie: digitální zpracování
 - scénář, jehož autorem je: Gabriel Zajtko
 - v režii: Gabriela Zajtka
 - v produkci: Jany Mlčochové
- 3) Výrobce má zájem, aby účinkující vystoupil v AVD, nikoliv však jako výkonný umělec. Vzhledem k tomu, že předmětem účasti účinkujícího v AVD není vytvoření uměleckého výkonu ani autorského díla, nesjednávají smluvní strany smlouvu podle autorského zákona, ale pouze tuto dohodu.

II. Souhlas účinkujícího

Účinkující tímto uděluje výrobcí svolení podle § 84 a ve spojení s ustanovením § 85 OZ k pořízení, rozmnožování a šíření jeho podobizen, obrazových a zvukových záznamů, k zaznamenání, rozmnožování a šíření jeho projevů osobní povahy a dalších atributů jeho osobnosti pro účely výroby AVD a jeho dalšího užití. Způsob ani rozsah užití

AVD, ke kterému je výrobce, popř. režisér na základě tohoto svolení oprávněn, nejsou nijak omezeny. Výrobce je oprávněn vypovědi účinkujícího pro účely AVD zpracovat, zejména zkrátit, stříhově seřadit, dabovat apod. tak, jak vyžaduje scénář AVD a tvůrčí záměr režiséra.

III. Podmínky účasti účinkujícího na výrobě AVD

- 1) Účinkující se zavazuje zúčastnit se natáčení AVD v termínu 26. – 27. 1. 2018 a 1. – 14. 2. 2018 a řídit se v této době pokyny režiséra a/nebo vedoucího produkce AVD.
- 2) Vzhledem k tomu, že producent je veřejnou vysokou školou, se smluvní strany výslovně dohodly, že účinkující se zúčastní natáčení dle této dohody bezúplatně.

IV. Závěrečná ustanovení

- 1) Tato dohoda je vyhotovena ve dvou stejnopisech, z nichž po jednom obdrží každá strana.
- 2) Právní vztahy mezi smluvními stranami neupravené zněním této dohody se řídí platným zněním příslušných právních předpisů, zejména zákonem č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, a zákonem č. 121/2000 Sb., autorský zákon.
- 3) Smluvní strany prohlašují, že se pečlivě seznámily s obsahem této dohody, dohodě rozumí, souhlasí se všemi jejími částmi a jsou si vědomy veškerých práv a povinností, z této dohody vyplývajících, na důkaz toho připojují své podpisy
- 4) Tato dohoda nabývá platnosti a účinnosti dnem jejího podpisu oběma stranami.

Ve Zlíně dne:

Výrobce:

.....
Gabriel Zajtko

.....
Jana Mlčochová

Ve Zlíně dne:

Účinkující:

.....

Příloha P VII: Licenční smlouva s ČT

  Česká televize č. smlouvy: 8-10/18; SAP č.

Licenční smlouva
uzavřená podle § 2358 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanský
zákoník (dále jen „občanský zákoník“ nebo „OZ“), (dále jen „smlouva“) mezi:

Česká televize
[redacted]

(dále jen „ČT“)

a

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta multimediálních komunikací
[redacted]

(dále jen „Nabyvatel“);

ČT a Nabyvatel se dále společně označují také jako „**smluvní strany**“ či jednotlivě jako „**smluvní strana**“.

1. Předmět smlouvy

1.1. ČT prohlašuje, že je nositelem práv výrobce zvukově obrazového záznamu audiovizuálních děl uvedených v příloze č. 1 této smlouvy (dále společně „**pořad**“).

1.2. Předmětem této smlouvy je poskytnutí oprávnění (licence) k užití pořadu Nabyvateli ze strany ČT způsobem, v rozsahu a za podmínek sjednaných touto smlouvou.

2. Licence

2.1. ČT jako výrobce zvukově obrazového záznamu poskytuje touto smlouvou Nabyvateli **nevýhradní licenci** k zařazení části zvukově obrazového záznamu pořadu (dále „**šof**“) v „**druhém plánu**“ do **audiovizuálního díla**, studentské práce s pracovním názvem „Opona“, režie Mgr. Gabriel Zajtko (dále jen „**AVD**“), a k **následnému užití šofu při užití AVD**:

2.1.1. provozováním ze záznamu podle § 20 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**AZ**“ nebo „**autorský zákon**“), v rámci obhajoby školní práce a v rámci nekomerčních

1

č. smlouvy: 8-10/18; SAP č.

projektů souvisejících s činností Nabyvatele a prezentací autora; licence se poskytuje v následujícím rozsahu:

Licenční doba:	od 29. 5. 2018 po dobu pěti let
Územní rozsah licence:	bez teritoriálního omezení
Množstevní rozsah licence:	bez množstevního omezení

2.1.2. sdělováním veřejnosti dle § 18 odst. 2 AZ - zpřístupněním AVD veřejnosti způsobem, že kdokoli může mít k AVD přístup na místě a v čase podle své vlastní volby počítačovou nebo obdobnou síť, a to formou bezúplatného streamingu na internetových stránkách - nekomerčních internetových platformách prezentujících začínající autory audiovizuálních děl. Nabyvatel se zavazuje zabezpečit AVD proti dalšímu šíření účinnými ochrannými prostředky. Licence se poskytuje v následujícím rozsahu:

Licenční doba:	od 29. 5. 2018 po dobu pěti let
Územní rozsah licence:	bez teritoriálního omezení
Množstevní rozsah licence:	bez množstevního omezení

- 2.2. ČT současně poskytuje Nabyvateli podlicenci k užití autorských děl a uměleckých výkonů zařazených do šotu v rozsahu a za podmínek dle této smlouvy (licence k užití šotu a podlicence k užití zaznamenaných autorských děl a uměleckých výkonů dále společně jako „**licence**“). ČT prohlašuje, že se všemi na šotu zúčastněnými autory či výkonnými umělci vypořádala či vypořádá příslušné honoráře za užití šotu podle této smlouvy. Toto ustanovení platí s výjimkou uvedenou v čl. 3 odst. 3.1. a 3.2. této smlouvy.
- 2.3. Nabyvatel je oprávněn při dodržování všech smluvních podmínek daných touto smlouvou poskytnout oprávnění k užití šotu při užití AVD podle odstavce 2.1.1. a 2.1.2. tohoto článku tvořící součást licence zcela nebo zčásti třetí osobě (podlicence), a to však pouze bezúplatně. Nabyvatel je povinen třetí osobu zavázat k plnění veškerých povinností vyplývajících pro Nabyvatele z této smlouvy, zejména, nikoliv však výlučně, k plnění povinností dle čl. 3 odst. 3.1. a 3.2. této smlouvy.

3. Práva a povinnosti smluvních stran

- 3.1. Nabyvatel se zavazuje získat potřebná oprávnění a vypořádat odměny autorů hudebních děl s textem i bez textu pro užití jejich děl při užití šotu, od kolektivního správce autorských práv OSA - Ochranného svazu autorského pro práva k dílům hudebním, z.s. (dále jen „**OSA**“), nebo přímo od autora, není-li zastupován OSA. Dále je Nabyvatel povinen sjednat s kolektivním správcem práv INTERGRAM, nezávislou společností výkonných umělců a výrobců zvukových a zvukově obrazových záznamů, z.s. nebo přímo s nositeli práv podmínky užití do šotu zařazených zvukových záznamů vydaných k obchodním účelům, resp. odměnu za užití uměleckých výkonů a zvukových záznamů. Za tím účelem ČT dodá Nabyvateli dostupné podklady - hudební sestavu, jména výkonných umělců nebo názvy uměleckých souborů a názvy výrobců obchodních snímků.

č. smlouvy: 8-10/18; SAP č.

- 3.2. Nabyvatel bere na vědomí, že užitím šotu podle této smlouvy nesmí být ohrožena ani porušena osobnostní práva a/nebo práva na ochranu osobních údajů a/nebo jakákoli práva třetích osob. Nabyvatel se zavazuje v souvislosti s užitím šotu dle této smlouvy samostatně zajistit svojení podle § 84 a násl. OZ k užití osobnostních atributů třetích osob zařazených v šotu.
- 3.3. Nabyvatel dále prohlašuje a odpovídá za to, že vůči ČT nebudou uplatněny nároky nositelů práv v souvislosti s užitím šotu dle této smlouvy v důsledku porušení příslušných ustanovení této smlouvy, AZ a/nebo OZ (zejména § 81 a násl. OZ). Budou – li takové nároky vůči ČT uplatněny, zavazuje se Nabyvatel, že tyto nároky uspokojí a nahradí ČT veškeré skutečně vzniklé náklady spojené s tím, že tyto oprávněné nároky byly uplatněny.
- 3.4. Nabyvatel se zavazuje, že šot bude užívat pouze způsobem a v rozsahu uvedeném v této smlouvě. Nabyvatel se zavazuje, že v záznamu nebude provádět takové úpravy, které by měnily jeho obsah a smysl nebo snižovaly jeho hodnotu.
- 3.5. Nabyvatel prohlašuje, že oprávněně disponuje zvukově obrazovým záznamem šotu v dostatečné kvalitě pro užití záznamu podle této smlouvy.
- 3.6. ČT si vyhrazuje právo užit šot na licenčním území samostatně nebo jako součást jiného pořadu či audiovizuálního díla.
- 4. Odměna a platební podmínky**
- 4.1. Smluvní strany sjednávají odměnu za poskytnutou licenci ve výši 1.000,-Kč plus DPH v zákonné výši, tj. celkem **1.210,-Kč**.
- 4.2. Nabyvatel se zavazuje, že uhradí odměnu za licenci do 30 dnů od data doručení příslušné faktury-daňového dokladu Nabyvateli. Faktura bude vystavena do 15 dnů od počátku běhu licence. DUZP je počátek běhu licence. Faktura musí splňovat všechny náležitosti daňového dokladu, jinak je Nabyvatel oprávněn ji ve lhůtě splatnosti vrátit ČT k opravení. ČT je pak povinna zaslat Nabyvateli opravenou fakturu, přičemž lhůta splatnosti faktury v tomto případě počíná běžet až doručením faktury splňující všechny předepsané náležitosti.
- 4.3. Neuhradí-li Nabyvatel fakturu ve lhůtě touto smlouvou stanovené, přísluší ČT úrok z prodlení v zákonné výši z dlužné částky za každý den prodlení.
- 4.4. Smluvní strany tímto sjednávají, že podmínkou účinnosti poskytnutí licence v rozsahu dle této smlouvy je úhrada odměny v souladu s tímto článkem smlouvy a zajištění veškerých potřebných oprávnění a svolení ze strany Nabyvatele.
- 5. Závěrečná ujednání**
- 5.1. Tato smlouva nabývá platnosti dnem podpisu smlouvy oběma smluvními stranami a je účinná od 29. 5. 2018.
- 5.2. Tato smlouva se řídí právním řádem České republiky, zejména občanským zákoníkem a autorským zákonem. Případné spory mezi smluvními stranami budou řešeny především dohodou, přičemž nedojde-li k dohodě o řešení určitého sporu, budou k jeho řešení příslušné soudy České republiky.

č. smlouvy: 8-10/18; SAP č.

- 5.3. Smluvní strany se dohodly, že:
- a) jakákoli změna této smlouvy může být sjednána výlučně a pouze písemným dodatkem podepsaným oběma smluvními stranami, a to s jejich podpisy na téže listině;
 - b) zvyklosti ani zavedená praxe stran nemají přednost před ustanoveními této smlouvy ani před ustanoveními zákona;
 - c) na sebe přebírají nebezpečí změny okolností a ponese jej každá smluvní strana sama za sebe; ustanovení § 1766 občanského zákoníku se nepoužije;
 - d) marné uplynutí dodatečné lhůty k plnění nemá za následek automatické odstoupení od této smlouvy;
 - e) poté, co byl návrh této smlouvy či jejího dodatku po podpisu jednou ze smluvních stran předložen k podpisu druhé smluvní straně, vylučuje se přijetí daného návrhu druhou smluvní stranou s dodatkem nebo odchylkou;
 - f) připouští-li výraz použitý v této smlouvě různý výklad, nevyloží se v pochybnostech k tíži toho, kdo jej použil jako první.
- 5.4. Veškeré odkazy na ustanovení, resp. ujednání, použité v této smlouvě představují odkazy na ustanovení, resp. ujednání, této smlouvy, není-li v daném odkazu výslovně stanoveno jinak.
- 5.5. Překročí-li Nabyvatel touto smlouvou stanovený způsob či rozsah užití pořadu a/nebo poruší jinou povinnost stanovenou touto smlouvou, je ČT oprávněna za každé takové porušení povinnosti požadovat smluvní pokutu ve výši 30.000,- Kč. Nabyvatel je povinen zaplatit smluvní pokutu na základě výzvy ČT, a to do 15 dnů od jejího doručení. Zaplacením smluvní pokuty není nijak dotčeno právo ČT na náhradu škody v plné výši.
- 5.6. V případě, že se ke kterémukoli ustanovení smlouvy či k jeho části podle zákona jako ke zdánlivému právnímu jednání nepřihlíží, nebo že kterékoli ustanovení smlouvy či jeho část je nebo se stane neplatným, neúčinným a/nebo nevymahatelným, oddělí se bez dalšího v příslušném rozsahu od ostatních ujednání smlouvy a nebude mít žádný vliv na platnost, účinnost a vymahatelnost ostatních ujednání smlouvy. Smluvní strany se zavazují nahradit takové zdánlivé, nebo neplatné, neúčinné a/nebo nevymahatelné ustanovení či jeho část ustanovením novým, které bude platné, účinné a vymahatelné a jehož věcný obsah a ekonomický význam bude shodný nebo co nejvíce podobný nahrazovanému ustanovení tak, aby účel a smysl smlouvy zůstal zachován. Smluvní strany pro vyloučení všech pochybností výslovně vylučují aplikaci § 576 občanského zákoníku.
- 5.7. Smluvní strany se dohodly, že obsah této smlouvy se považuje za důvěrný, stejně jako veškeré informace, které vejdou ve známost smluvních stran v souvislosti s jednáním o uzavření této smlouvy, při jejím plnění a v souvislosti s ním, a žádná ze smluvních stran není bez předchozího písemného souhlasu druhé smluvní strany oprávněna dané informace sdělovat třetím osobám, a to ani po ukončení plnění této smlouvy či ukončení této smlouvy, s výjimkou informací: (i) s nimiž se smluvní strana seznámila nezávisle na druhé smluvní straně; (ii) které ČT sama sděluje třetím osobám v souvislosti s přípravou, výrobou, distribucí a/nebo propagací svého programového obsahu, k němuž se vztahuje tato smlouva, a/nebo v souvislosti se svou propagací (s výjimkou informací označených Nabyvatelem jako jeho obchodní tajemství); (iii) které smluvní strana poskytne nebo uveřejní na základě právního předpisu nebo

č. smlouvy: 8-10/18; SAP č.

vykonatelného rozhodnutí soudu či správního orgánu; a (iv) které smluvní strana poskytne svým odborným poradcům a/nebo jiným spolupracovníkům vázaným zákonnou a/nebo smluvní povinností mlčenlivosti. Smluvní strany souhlasně prohlašují, že tato smlouva nepodléhá povinnosti uveřejnění podle zákona č. 340/2015 Sb., o registru smluv.

- 5.8. Nabyvatel tímto prohlašuje, že ke dni podpisu této smlouvy plní veškeré povinnosti vyplývající ze zákona č. 348/2005 Sb., o rozhlasových a televizních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZRTVP“), zejména § 7 a § 9 ZRTVP, a zavazuje se tyto povinnosti plnit po celou dobu účinnosti této smlouvy. Nabyvatel se zavazuje poskytnout ČT na vyžádání součinnost a informace k prokázání plnění povinností podle tohoto odstavce, a to zejména sdělením variabilního symbolu nebo jiného identifikátoru, pod nímž Nabyvatel hradí televizní poplatek, či uvedením zákonného důvodu osvobození od úhrady televizního poplatku. Ukáže-li se prohlášení Nabyvatele dle tohoto odstavce nepravdivým, případně dojde-li k porušení kterékoli z povinností v tomto odstavci sjednaných, je Česká televize oprávněna od této smlouvy odstoupit s účinky ex nunc.
- 5.9. Tato smlouva je vyhotovena ve dvou stejnopisech s platností originálu (jeden pro ČT, jeden pro Nabyvatele).
- 5.10. Přílohy tvoří nedílnou součást této smlouvy.
- 5.11. Tato smlouva je vyhotovena ve dvou stejnopisech s platností originálu (jeden pro ČT, jeden pro Nabyvatele). Nabyvatel se zavazuje odeslat (tj. předat provozovateli poštovních služeb k přepravě) ČT stejnopisy této smlouvy, které podepsal a které jsou určeny pro ČT, a to nejpozději druhý pracovní den po svém podpisu.

PŘÍLOHY:

Příloha č. 1: Seznam pořadů

Smluvní strany souhlasně prohlašují, že si tuto smlouvu pozorně přečetly, že její obsah je srozumitelný a určitý, a že jim nejsou známy žádné důvody, pro které by tato smlouva nemohla být smluvními stranami uzavřena a závazky z ní řádně plněny a nejsou jim známy žádné důvody, které by způsobovaly neplatnost této smlouvy. Na znamení toho, že s obsahem této smlouvy bez výhrad a ze své svobodné a vážné vůle souhlasí, a že tato smlouva nebyla uzavřena v tísní ani za jinak jednostranně nevýhodných podmínek, připojují smluvní strany své podpisy níže.

Česká televize

Jméno: Luboš Kříž
 Funkce: manažer Telexportu
 Místo: Praha
 Datum: 24.5.2018

**Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně,
 Fakulta multimediálních komunikací**

Jméno: doc. Mgr. Irena Armutidisová
 Funkce: děkanka
 Místo: Zlín
 Datum: 29.05.2018

Příloha P VIII:Dohoda o bezplatném užití skladby

----- Původní e-mail -----

Od: Král, Ondřej <ondrej.král@osa.cz>

Komu: 'Jana Mlčochová' <jana.mlcochova@univz.cz>

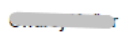
Datum: 23. 4. 2018 14:01:39

Předmět: RE: hudba_licence_studenti_Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Dobrý den, paní Mlčochová,

pan Král souhlasí s bezúplatným užitím své skladby ve vašem dokumentu, ovšem za předpokladu, že se bude jednat o nekomerční projekt v rámci Univerzity T. Bati ve Zlíně.

S pozdravem

 | referent agenturní činnosti / Agency Office Manager

T:

E:

OSA – Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním, z.s.

Čs.armády 20, 160 56 Praha 6

www.osa.cz
